

प्रभाव दैनिक

National Daily

वर्ष १२

अंक ७८

काठमाडौं

बिहीबार, २६ असार २०८२

Prabhab National Daily

Thursday, July 10, 2025

www.prabhbonline.com

पृष्ठ ८

मूल्य रु. ५/-

पत्रिका नआएमा, ठेगाना परिवर्तन
भएमा वा अन्य कुनै गुनासो/जिज्ञासा
भएमा निम्न माध्यमबाट हामीलाई
तत्काल सम्पर्क गर्नुहुन अनुरोध गरिन्छ ।

 प्रभाव पब्लिकेशन प्रा.लि.
सिफल-७, काठमाडौं
०१-४३७३५७७, ९७६९८१५४००,
९८४११५१२१७, ९८४१२४६२६९
 marketing2prabhab@gmail.com

निर्मल निवाससँग लिङ्देनको पौंटेजोरी !

राजेन्द्र लिङ्देन

सगुनसुन्दर लावती

जनकराज पाठक

विधानभन्दा माथि राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टीमा कोही पनि छैन । विधानले व्यवस्था गरेको कुरा सबैले मान्नुपर्छ, चाहे त्यो अध्यक्ष होस् वा साधारण सदस्य । यसको विपक्षमा जाने कसैलाई सुविधा छैन ।

जनकराज पाठक

वेता, राप्रपा

जेबी योञ्जन

काठमाडौं- निर्मल निवासमा सोमबार पूर्वराजा ज्ञानेन्द्र शाहको ७९औं जन्मोत्सव मनाईदा राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टी (राप्रपा) अध्यक्ष राजेन्द्र लिङ्देन, पूर्वअध्यक्ष डा. प्रकाशचन्द्र लोहनी, वरिष्ठ उपाध्यक्ष रवीन्द्र मिश्र, संयुक्त जनआन्दोलन परिचालन समिति संयोजक नवराज सुवेदीलगायत पुगे । त्यहाँ उनीहरूले ज्ञानेन्द्रलाई शुभकामना दिए । संक्षिप्त संवाद गरे । केही तस्विर खिचेर फर्किए ।

त्यसको दुई दिनपछि अध्यक्ष लिङ्देनले सुवेदीलाई पार्टीको अनुशासन आयोग अध्यक्षबाट हटाए । प्रवक्ताबाट सगुनसुन्दर लावतीलाई पनि पदमुक्त

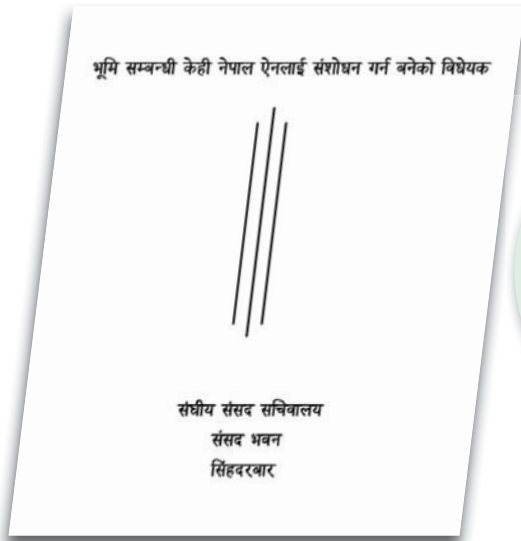
- प्रवक्ताबाट सगुनसुन्दर लावती पदमुक्त
- रोशन कार्की केन्द्रीय अनुशासन समितिको अध्यक्ष पदमा मनोनयन
- सुवेदी र लावतीमाथिको कारबाही विधानविपरीत भएको राप्रपाको संस्थापनइतर पक्षको तर्क

गरे । सुवेदीको ठाउँमा लिङ्देनले आफूनिर्वात उपाध्यक्ष रोशन कार्कीलाई ल्याएका छन् । सुवेदी ती नेता हुन्, जसलाई देशमा फेरि राजसंस्था र हिन्दुअधिराज्य पुनर्स्थापनाका लागि आन्दोलन गर्ने जिम्मा छ । भनिन्छ, उनलाई संयोजकको जिम्मा निर्मल निवासले दिएको हो । सुवेदीले भने यसलाई अस्वीकार गरेका छन् । तर, पनि उनको नेतृत्वमा गत १५ चैतदेखि जेठको तेस्रो सातासम्म आन्दोलन भयो । गणतन्त्रपक्षधरहरू अतालिए । सुवेदी नेतृत्वमा भएको आन्दोलनको अप्रमोचमै थिए, लावती पनि । तर, दुवै नेतामाथि लिङ्देनले कारबाही गरे ।

पार्टीका एक जना प्रवक्ता मोहन श्रेष्ठले बुधवार जारी गरेको विज्ञप्तिमा भनिएको छ, 'राप्रपा अध्यक्ष राजेन्द्र लिङ्देनले पार्टीको विधानवमोजिम वरिष्ठ नेता, उपाध्यक्ष, प्रतिनिधिसभा सदस्य मा. रोशन कार्कीलाई केन्द्रीय अनुशासन समितिको अध्यक्ष पदमा मनोनयन गर्नुभएको छ । यसैगरी अध्यक्ष लिङ्देनले प्रवक्ता सगुनसुन्दर लावतीलाई प्रवक्ता पदबाट पदमुक्त गर्नुभएको छ ।'

भूमि विधेयकमा कांग्रेसको अंकुश

भूमि विधेयकमा मन्त्रीले हेलचक्रचाई गर्नुभएको छ । हदबन्दीभन्दा बढी जग्गामा हाम्रो आपत्ति हो ।

विश्वप्रकाश शर्मा
महामन्त्री, नेपाली कांग्रेस

- बुधवारको प्रतिनिधिसभा बैठकमा भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिबी निवारणमन्त्री बलराम अधिकारीले विधेयक दफावार छलफलका लागि प्रस्तुत गर्ने र पारित गर्ने तयारी थियो
- थप छलफल नगरी लटरपटर गर्न लागेको भन्दै कांग्रेस महामन्त्री विश्वप्रकाश शर्माले आपत्ति जनाएपछि विधेयक रोकेको
- गिरिबन्धु टी इस्टेटको जग्गा फ्लटिङ गरेर बिक्री गर्न नपाउने व्यवस्था हुनेगरी संशोधन हुनुपर्ने कांग्रेसको माग

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- बुधवार पारित गर्ने तयारीमा रहेको भूमि विधेयकमा कांग्रेसले आपत्ति जनाएपछि फिर्ता भएको छ । 'भूमिसम्बन्धी केही नेपाल ऐनलाई संशोधन गर्ने विधेयक, २०८२' प्रतिनिधिसभाको कार्यसूचीमा परेको थाहा पाउनसाथ कांग्रेस महामन्त्री विश्वप्रकाश शर्माले आपत्ति जनाएका थिए ।

बैठकमा भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिबी निवारणमन्त्री बलराम अधिकारीले विधेयक दफावार छलफलका लागि प्रस्तुत गर्ने र पारित गर्ने तयारी थियो । पर्याप्त छलफल नगरी पारित गर्न लागेको भन्दै शर्मा र अर्का महामन्त्री गगन थापाले संशोधन प्रस्तावसमेत राखेका थिए । 'यो त अध्यादेशभन्दा पनि कडा शैलीमा पारित गर्न लागेको देखियो,' महामन्त्री शर्माको भनाइ, 'लटरपटर शैलीमा यसरी पठाउनु हुन्न । पूर्वसहमति खोजौं कि समितिमा पठाउँ । अन्यथा, आजलाई कार्यसूचीबाट हटाइयोस् ।' लगत्तै सभामुख देवराज घिमिरेले विधेयक कार्यसूचीबाट हटाएका थिए । हदबन्दीभन्दा बढी जग्गामा कांग्रेसले आपत्ति जनाएको शर्माको बताए । 'यो विधेयकमा मन्त्रीले हेलचक्रचाई गर्नुभएको छ । हदबन्दीभन्दा बढी जग्गामा हाम्रो आपत्ति हो,' शर्माको भनाइ । शर्माको सदन सुरु हुनुअघि नै यस विधेयकमा संशोधन हालेका कांग्रेसका सांसदहरूलाई बोलाएर छलफलसमेत गरेका थिए । जीवन परियार, सञ्जय गौतम, सरस्वती बज्रियार, कान्तिका सेजुवाल, कल्पना चौधरी, राजेन्द्रकुमार केसी, रमा कोइराला पौड्याल, मैना कार्की र प्रतिमा गौतमलगायत कांग्रेस सांसदहरूले संयुक्तरूपमा संशोधन हालेका थिए । यसैगरी कांग्रेस महामन्त्री थापा र शर्माको पनि संयुक्तरूपमा संशोधन हालेका थिए ।

गिरिबन्धु टि स्टेटको जग्गा

किनबेचमा रोक लगाउने प्रयास

भूमि विधेयकमा राखिएको प्रतिबन्धात्मक व्यवस्थाको ठाउँमा नेपाली कांग्रेसका दुई महामन्त्रीले संशोधन प्रस्ताव दर्ता गरेका छन् । हदबन्दीभन्दा बढीको जग्गा पतञ्जलि योगपीठ र गिरिबन्धु टी इस्टेटमा दुरुपयोग भएकाले त्यस्तो हुन नदिने कानुनी व्यवस्था हुनुपर्ने उनीहरूको माग छ । महामन्त्रीद्वय गगन थापा र विश्वप्रकाश शर्माको धरजग्गा व्यवसायको हदबन्दी छुटसम्बन्धी विशेष व्यवस्था शीर्षक राख्नुपर्ने संशोधन प्रस्ताव राखेका हुन् । प्रस्तावमा भनिएको छ, 'तर, प्रचलित कानूनवमोजिम हदबन्दीको छुट लिँदा कुनै कृषि फार्म, चिया उद्योगजस्ता व्यावसायिक कृषि उद्योग, प्रतिष्ठान, शिक्षण संस्था,

स्वास्थ्य संस्था आदि प्रयोजनका लागि भनी छुट दिएको वा स्वीकृत दिएको जग्गा सोही प्रयोजनका लागि तोकिएको सतर्कमोजिम उपयोग नगरी खाली (बाँझो) राखेको वा फरक प्रयोजनमा प्रयोग गरेको वा पछि धरजग्गा व्यवसाय कम्पनी खडा गरी उक्त कम्पनीका नामबाट उक्त जग्गामा धरजग्गा व्यवसाय गरेको वा त्यस्तो व्यवसाय गर्ने स्वीकृत दिएको वा स्वीकृतिका लागि निवेदन दिएको रहेछ भने पनि पहिले कृषि उद्योगलगायत अन्य प्रयोजनका लागि छुट वा स्वीकृत दिएको सो जग्गामा धरजग्गा व्यवसाय गर्ने, घडेरी वा त्यस्तो घडेरीमा घर आवास (अपार्टमेन्ट) निर्माण गरी यस दफावमोजिम बेचबिखन गर्न पाइने छैन ।'

क्रमशः पृष्ठ २ मा

७२ सांसदको संशोधन प्रस्ताव

संसद सचिवालयका अनुसार ७७ जना सांसदले यो विधेयकमा संशोधन प्रस्ताव दर्ता गराएका छन् । गत शुक्रबारसम्म संयुक्त

र व्यक्तिगत गरी ५५ वटा यस्तो प्रस्ताव दर्ता भएको देखिएको छ । ५५औं नम्बरमा महामन्त्रीद्वय थापा र शर्माको संशोधन प्रस्ताव दर्ता गरेका छन् ।

क्रमशः पृष्ठ २ मा

सन्दर्भः वैदेशिक रोजगार

दक्षिण कोरियामा तातो लहरले श्रमिकको स्वास्थ्यमा समस्या

- उच्च तापक्रमबाट निर्माण र कृषिमा काम गर्नेहरू बढी प्रभावित
- गत मे १५ तारिखदेखि जुन ८ सम्म एक हजार २२८ जना श्रमिकमा समस्या
- देशभर आठ जना श्रमिकको शंकास्पद मृत्यु भएको र यो तापक्रमका कारण भएको आशंका
- यस वर्ष तापक्रमका कारण देखिने समस्या २४ प्रतिशतले बृद्धि

ममता थापा

काठमाडौं- नेपालीहरूको आकर्षक रोजगार गन्तव्यको रूपमा रहेको दक्षिण कोरियामा तातो लहरका कारण 'आउटडोर' काम गर्ने श्रमिकहरूको स्वास्थ्यमा समस्या देखिन थालेको पाइएको छ । केही श्रमिकको मृत्युसमेत भएको जनाइएको छ । उच्च तापक्रमको समस्याबाट निर्माण र कृषिमा काम गर्नेहरू बढी प्रभावित भएको पाइएको छ ।

प्रतीकात्मक तस्विर

कोरियाको रोग नियन्त्रण तथा रोकथाम एजेन्सीका अनुसार गत मे १५ तारिखदेखि जुन ८ सम्म एक हजार २२८ जना श्रमिकमा समस्या देखिएको छ । जसमध्ये गत मंगलवारमात्र समस्या देखिनेहरू २३८ जना छन् । देशभरबाट आठ जनाको शंकास्पद मृत्यु भएको र यो तापक्रमका कारण भएको आशंका गरिएको छ ।

यही आइतबार २० वर्षीय भियतनामी श्रमिकको उत्तरी ग्योन्साङ राज्यको गुमी भन्ने स्थानमा मृत्यु भएको

थियो । त्यहाँ उनी अपार्टमेन्ट निर्माण गर्दै गर्दा अचेत अवस्थामा भेटिएका थिए । उनी पहिलो दिन काममा गएकै दिन मृत भेटिएको जनाइएको छ ।

त्यतिबेला उनको शरीरको तापक्रम ४० डिग्री सेल्सियस मापन गरिएको थियो । त्यस दिन गुमीको तापक्रम ३५ डिग्री सेल्सियस मापन गरिएको थियो ।

यसै वर्ष ८० वर्षीय कृषकको काम गर्दागदै ज्यान गएको थियो । उनको शरीरको तापक्रम ४१ डिग्री सेल्सियस

रेकर्ड गरिएको थियो । गत वर्षको यसै अवधिमा ४८६ जनालाई समस्या देखिएको थियो । यस वर्ष तापक्रमका कारण देखिने समस्या २४ प्रतिशतले बृद्धि भएको छ । जलवायु संकटका कारण देखिएको तातो लहर जुलाइको सुरुआतदेखि बढेको बताइएको छ । तापक्रमको जोखिममा रहनेहरूका लागि यो लहर खतराको संकेत भनिएको छ ।

कोरियामा कार्यस्थलमा पाँच वा त्योभन्दा बढी कर्मचारी भएको अवस्थामा गर्मीबाट कुनै कामदारको मृत्यु हुँदा रोजगारदातालाई अपराधिकरूपमा जवाफदेही बनाउन सकिने कानून छ । तर, नियमहरू अपर्याप्त रूपमा लागू गरिएको र यसबाट कमजोर व्यक्तिहरू सबैभन्दा बढी असुरक्षित रहेको श्रमिक संगठनहरूले बताएका छन् ।

बुधवार कोरियाको ट्रेड यूनियन महासंघले 'हिट स्ट्रोक'बाट बच्ने आधारभूत उपायका रूपमा प्रत्येक दुई घण्टाको कामपछि २० मिनेट 'ब्रेक'को सुनिश्चतता गर्नुपर्ने सुझाव दिएको छ । विशेषगरी दक्षिणी टापु क्षेत्रको सेवा र पर्यटन क्षेत्रमा काम गर्नेहरूलाई रोजगारदाताले सुरक्षा उपाय र आवश्यक आरामविनै काममा लगाएको महासंघको भनाइ छ ।

क्रमशः पृष्ठ २ मा

रसुवा बाढी

आठ जनाको शव काठमाडौं ल्याइयो

- एक जनाबाहेक सबै शवको सनाखत हुन बाँकी
- बाढीमा अझै दुई प्रहरी, छ विनिर्णय नागरिक र ११ जना सर्वसाधारण बेपत्ता
- बाढीको कारण पत्ता लगाउन समस्या

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- रसुवामा मंगलबार गएको भीषण बाढीमा परेर मृत्यु भएका नौमध्ये आठ जनाको शव काठमाडौं ल्याइएको छ । एक जनाको भने सनाखत भएसँगै बुधवार नै अन्त्येष्टि गरिएको छ । काठमाडौं ल्याइएका सबै शव महाराजगञ्जस्थित शिक्षण अस्पतालमा राखिएको छ । मृत्यु भएकामध्ये एक जनाबाहेक कुनै पनि शवको सनाखत भने हुन नसकेको नेपाल प्रहरीका केन्द्रीय प्रवक्ता, प्रहरी नायब महानिरीक्षक विनोद घिमिरेले जानकारी दिए ।

उक्त बाढीमा परेर रसुवाबाट बेपत्ता एक जना प्रहरी प्रहरी सहायक निरीक्षक लालबहादुर श्रेष्ठको शव चितवनको १५ किलोमिटर त्रिशुली नदी किनारमा फेला परेको थियो । उनको बुधवार परिवारले शव बुझेर अन्त्येष्टि गरिएको हो । रसुवा बाढीमा अझै १९ जना बेपत्ता रहेका छन् । अहिले भेटिएको शव त्यही

नदीमा फसेका आठ जनाको सकुशल उद्धार

काठमाडौं (प्रस)- बुधवार कैलाली र डडेलधुरामा नदी बीचमा फसेका आठ जनाको सकुशल उद्धार गरिएको छ । कैलालीको गोदावरी नगरपालिका-४ स्थित गोदावरी नदीको बीचमा फसेका छ जनालाई सुरक्षाकर्मीले सकुशल उद्धार गरेको छ ।

नदीको बीच टापुमा फसेका कञ्चनपुरको शुक्लाफाँटा नगरपालिका-६ का पल्लु साकी, भागेश्वरभरी साकी, योगेश साकी, विकट साकी, वीर साकी र वेदकोट नगरपालिका-७ का अब्दुल साकीलाई उद्धार गरिएको जिल्ला प्रहरी कार्यालय कैलालीका प्रहरी निरीक्षक लोकराज जोसीले जानकारी दिए ।

क्रमशः पृष्ठ २ मा

बेपत्तामध्येको हो कि होइन भनेर पहिचान हुन बाँकी रहेको प्रहरीले जनाएको छ ।

क्रमशः पृष्ठ २ मा

प्रभाव दैनिक

National Daily

सम्पादकीय

रेमिट्यान्सलाई
उत्पादनमा लगाऔं

चालु आर्थिक वर्षको ११ महिनामै १५ खर्ब ३२ अर्ब ९३ करोड रूपैयाँ विप्रेषण (रेमिट्यान्स) नेपाल भित्रिएकोमा सरकार उत्साहित छ । नहुनु पनि कसरी ? स्रोत खुम्चिँदै जाँदा र चालु खर्च उच्च हुँदा राज्य चलाउने अटरो अवस्थामा पुगेको सरकारका लागि यो प्राणवायुजस्तै भएको देखिन्छ ।

नेपाल राष्ट्र बैकले मंगलबार सार्वजनिक गरेको देशको वर्तमान आर्थिक तथा वित्तीय स्थिति प्रतिवेदनमा साउनदेखि जेठसम्म विप्रेषण आप्रवाह १५.५ प्रतिशतले बढेको देखाउँछ । यसरी हेर्दा विप्रेषण आप्रवाह प्रत्येक महिना औसतमा डेढ अर्ब रूपैयाँभन्दा माथि रहेको देखिएको छ । जेठ महिनामामात्रै एक खर्ब ७६ अर्ब ३२ करोड रूपैयाँ भित्रिएको राष्ट्र बैकले जनाएको छ । त्यस्तै अमेरिकी डलरमा विप्रेषण आप्रवाह १२.७ प्रतिशतले वृद्धि भई ११ अर्ब २५ करोड पुगेको छ । अघिल्लो वर्ष यस्तो आप्रवाह १७.३ प्रतिशतले बढेको थियो । यस अवधिमा विदेशी विनिमय सञ्चिति १८ अर्ब ६५ करोड अमेरिकी डलर पुगेको छ ।

यी दुई विषयलाई देखाउँदै सरकार आर्थिक स्थिति सुधेको दाबी गरेर रमाइरहेको हो । तर रेमिट्यान्स अर्थतन्त्रको सिक्काको एउटा सानो पाटोमात्र हो । अब हेरौं अर्को पाटो व्यापार घाटाको । समीक्षा अवधिमा वस्तु व्यापार घाटा ६.३ प्रतिशतले बढेर १३ खर्ब ९७ अर्ब रूपैयाँ पुगेको छ । नेपालमा भित्रिने रेमिट्यान्स रकमभन्दा आयात बढी भएको देखाउँछ, पछिल्लो ११ महिना । कूल १६ खर्ब ४४ अर्ब ८० करोड रूपैयाँबराबरको आयातलाई धान्न रेमिट्यान्सले पनि नसक्ने देखिन्छ । जबकि नेपाली उत्पादन निर्यात दुई खर्ब ४७ अर्ब रूपैयाँमा सीमित भएको छ । जसले व्यापार घाटा उच्च कायम भएको छ ।

अर्थतन्त्रको एउटा खम्बाको रूपमा हेरिएको रेमिट्यान्स भित्रिएपछि यसको उपयोग केमा हुन्छ ? यो रकम सदुपयोगमा सरकारले कुनै योजना बनाएको देखिन्न । खाडी मुलुकबाट आएको रेमिट्यान्स युरोप, अमेरिकी देशमा शिक्षा तथा भ्रमणका लागि खर्च हुने देखिन्छ । यस्ता खर्चलाई रोक्ने कुनै तयारी सरकारसँग छैन । यसैगरी भित्रिएको रेमिट्यान्सलाई आत्मनिर्भर बन्नेगरी कुनै उद्योगमा लगानी गर्ने नीति पनि सरकारसँग छैन । रेमिट्यान्सले अहिले अर्थतन्त्रलाई टेको दिने काम गरेको छ । तर, यो सबल अर्थतन्त्र निर्माणका लागि दिगो स्रोत मानिँदैन । रेमिट्यान्समै भर पर्ने नीति राम्रो होइन । बरू, मुलुकभित्रै उत्पादनमूलक उद्योगहरू स्थापना गरी रोजगारी सिर्जना गर्न जरुरी छ । यसो गर्न सकिएमात्रै मुलुकको अर्थतन्त्र दिगो र सबल बन्ने छ ।

श्रम सरोकार

सामाजिक सुरक्षा कोषबाट
लिन सकिने लाभ

वैदेशिक रोजगारीमा जाने श्रमिकहरूको जीवन थप सुरक्षित होस् भनेर सामाजिक सुरक्षा कोषमा अनिवार्य आवद्ध हुनुपर्ने प्रावधान लागू गरिएको छ । यसका लागि उनीहरूलाई श्रम स्वीकृति लिँदा नै कोषमा आवद्ध गराइन्छ । बाध्यकारी भएकाले श्रम स्वीकृति लिने सबै कोषमा जोडिन्छन् तर यसका फाइदाहरू थाहा नपाउँदा अधिकांशले कोषमा नियमित रकम जम्मा गर्दैनन् । जसकारण अशक्तता, दुर्घटना, मृत्युजस्ता समस्या आइपर्दा पाउनुपर्ने सुविधाबाट वञ्चित हुनुपर्ने अवस्था छ । श्रम स्वीकृति लिनेबेलामा मात्र नभई विदेशमा रहेकाहरूले पनि कोषमा आवद्ध हुन सक्छन् ।

के-के छन फाइदा ?

योगदान रकमबाट उनीहरूले दुर्घटना तथा अशक्तता सुविधा तथा वृद्धावस्था सुरक्षा योजनामा सहभागी हुन पाउँछन् । यदि यस्ता श्रमिकको मृत्यु भएको अवस्थामा आश्रित परिवारलाई पनि कोषले सुविधा उपलब्ध गराउँछ । योगदान रकमको ७.४८ प्रतिशत रकम दुर्घटना तथा अशक्तता सुरक्षा योजना र आश्रित परिवार सुरक्षा योजनामा जम्मा हुन्छ । त्यस्तै वृद्धावस्था सुरक्षा योजनामा १३.८५ प्रतिशत रकम जम्मा हुने व्यवस्था छ ।

यो सुविधा पाउन घटना घटेको मितिभन्दा अधिको १२ महिनामा कम्तीमा नौ महिनाको योगदान रकम कोषमा जम्मा गरेको हुनुपर्ने प्रावधान छ । त्यस्तै, वृद्धावस्था सुरक्षा सुविधा प्राप्त गर्न भने योगदानकर्ताले वैदेशिक रोजगारी अन्त्य गरी नेपाल फर्किएको हुनुपर्छ । कोषमा हरेक महिना न्यूनतम दुई हजार दुई रूपैयाँ जम्मा गर्नुपर्छ । एकैपटक सात महिना वा सोभन्दा बढीको रकम जम्मा गरे १० प्रतिशतसम्म छुट पाइन्छ । वैदेशिक रोजगारीबाट फर्किए पनि कोषमा आवद्ध हुनेले विभिन्न सुविधा पाउने व्यवस्था छ ।

योगदान रकम कसरी जम्मा गर्ने ?

रकम जम्मा गर्न कतै जानै पर्दैन । अनलाइन भुक्तानी च्यानल प्रयोगकर्ताहरूले सजिलै जम्मा गर्न सकिन्छ । कनेक्ट आईपिएस, खल्ती, इ-सेवा, फोन पेलगायतका भुक्तानी प्रणालीमार्फत नियमित योगदान गर्न सकिन्छ ।

नियमित योगदान नगरे के हुन्छ ?

कोषमा नियमित योगदान नभए पाउनुपर्ने सुविधाबाट वञ्चित भइन्छ । कोषअन्तर्गतका विभिन्न योजनामध्य स्वास्थ्यसम्बन्धी सेवा पाउनका लागि पछिल्लो छ महिनाको रेकर्डमा तीन महिनाको योगदान गरेको भए पुग्छ । तर दुर्घटना, आश्रित परिवार कोषलगायतको सुविधा पाउन प्रत्येक महिना नियमितरूपमा जम्मा गरेको हुनुपर्दछ ।

डा. राजु थापा

जलवायु न्याय केबल सहानुभूतिको मुद्दा होइन, यो जिम्मेवारीको प्रश्न हो । नेपालजस्ता मुलुकले पाएको असरको न्यायोचित क्षतिपूर्ति, अनुकूलन र भविष्यको सुरक्षाका लागि नीतिगत दृढता, अन्तर्राष्ट्रिय ऐक्यबद्धता र स्थानीय समावेशी कार्यान्वयन अपरिहार्य छ । जलवायु न्याय सुनिश्चित नगरेसम्म न त विकास सम्भव छ, न नै शान्ति, समृद्धि र भविष्यको अस्तित्व ।

जलवायु न्याय: नेपालको पीडा र विश्वको दायित्व

जलवायु परिवर्तन विश्व मानवसभ्यताको अस्तित्वमै खतरा बन्न थालेको छ । तापक्रम वृद्धिदेखि अनियमित मौसम, मौसमजन्य प्रकोपमा वृद्धि साथै हावापानीका क्षेत्रमा व्यापक परिवर्तन भएर सभ्यता नासिने जोखिम रहेको छ । जलवायु परिवर्तनले नेपालजस्ता हिमाली तथा विकासोन्मुख देशमा अन्य क्षेत्रहरूमा जस्तै प्राकृतिक विपद्का दृष्टिले थप गहिरो संकटमा पारेको छ । गत वर्षको बाढी, पहिरो र भीषण वर्षाका कारण भण्डै २५० जनाको मृत्यु भयो र पूर्वाधारमा एक अर्ब अमेरिकी डलरभन्दा बढीको क्षति भयो । जलवायु प्रेरित प्रकोपहरूले मानव अस्तित्व र जीविकोपार्जनको जगलाई नै हल्लाइरहेको छ । जलवायु परिवर्तनका कारण बाढी र हिमताल विष्फोटले ठूलो विनास भएको छ । खडेरी डढेलोले मानवलाई अथाह पीडा दिएको छ ।

पछिल्ला वर्षमा जलवायु परिवर्तनको कारण एक वर्षमा देशको कूल गार्हस्थ उत्पादनको दुई प्रतिशतसम्म क्षति हुने गरेको अनुसन्धानले देखाएको छ । उता हिमालयका हिमनदीहरू परि्लिँदै गएका छन्, जसका कारण हिमताल विष्फोटको खतरा बढ्दै गएको छ । इसिमोडको अध्ययनअनुसार हालको दरमा स्लेसियर परि्लिँदै गए यो शताब्दीको अन्त्यसम्ममा हिन्दकुश-हिमालय क्षेत्रका हिमनदीहरूले ८० प्रतिशतसम्म हिउँ गुमाउने छन् । त्यतिबेला प्राकृतिक विपद्का अनेक समस्याहरूबाट ठूलो जनधनको क्षति हुने छ । जलवायु परिवर्तनले मानव जीवनका आधारभूत पक्षहरूमा असर पुर्‍याइरहेको छ । जलवायु परिवर्तनका कारण कृषि उत्पादनमा गिरावट आएको छ, पानीको स्रोतहरू सुक्दै गएका छन्, रोग तथा महामारीहरूका स्वरूप परिवर्तन हुँदै छ र खाद्य सुरक्षामा गम्भीर संकट देखापरेको छ ।

जलवायु परिवर्तनले सबैमा असर पार्छ, तर असरको मात्रा समान हुँदैन । गरिव, महिला, दलित, आदिवासी, बालबालिका तथा सुदूर र सीमान्तकृत समुदाय सबैभन्दा बढी प्रभावित हुने गर्दछन् । तर यस्तो अन्यायपूर्ण अवस्थाको मूल जड भने धनी राष्ट्रद्वारा अत्यधिक हरितगृह ग्यास उत्सर्जन भएको विभिन्न वैज्ञानिक प्रमाणहरू छन् । सन् १९९० देखि २०१५ को अवधिमा विश्वका सबैभन्दा धनी एक प्रतिशत जनसंख्याले सबैभन्दा गरिव ५० प्रतिशत जनसंख्याको भन्दा दोब्बर बढी कार्बन उत्सर्जन गर्ने गरेको अध्ययनले देखाएको छ । एउटा अमेरिकी नागरिकले एक वर्षमा औसतमा १६ टन कार्बनडाइअक्साइड उत्सर्जन गर्छ, जुन एक जना नेपालीको उत्सर्जनभन्दा ५६ गुणा बढी हो । हाल विश्वको कूल हरितगृह ग्यास उत्सर्जनमा नेपालको हिस्सा मात्र ०.०२५ प्रतिशत रहेको छ । जलवायु परिवर्तनका प्रमुख कारण बन्ने हरितगृह ग्यास उत्सर्जनमा नेपालको योगदान नगण्य छ ।

ता पनि यसका प्रतिकूल प्रभावहरूको चपेटामा नेपाल पर्दै छ ।

सन् १८५० यता उत्सर्जित कार्बनमा अमेरिकाको हिस्सामात्रै २० प्रतिशत रहेको छ, जबकि विश्वमा अमेरिकाको जनसंख्या हिस्सा चार प्रतिशतमात्र छ । यी तथ्यहरूले जलवायु संकटमा धनी मुलुकहरूको ऐतिहासिक भूमिका स्पष्ट पार्दछ । यति हुँदा पनि अनुकूलन र न्यूनीकरणका लागि विकसित राष्ट्रले दिएको सहायता न्यून, अनियमित र प्रक्रियागतरूपमा जटिल रहेको छ । संयुक्त राष्ट्रसंघीय जलवायु परिवर्तन सम्मेलन, कोपमा पटक-पटक गरिएका प्रतिबद्धताहरू व्यवहारमा रूपान्तरण हुन सकेका छैनन् । क्योटो प्रोटोकलदेखि पेरिस सम्झौता हुँदै हालैको कोप-२८ सम्म धनी राष्ट्रहरूले जलवायु वित्तका नाममा दिने भनेर प्रतिबद्धता जनाए पनि ती प्रत्यक्ष रूपमा प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन हुन सकेका छैनन् । एक्सन एडको एक अध्ययन प्रतिवेदनका अनुसार सन् १९९२ यता धनी मुलुकले विश्वको वायुमण्डलीय साधनको अत्यधिक उपयोग गरेर ७० प्रतिशतसम्म आर्थिक फाइदा लिएका छन् । यस सन्दर्भमा जी-८वार्न्टी राष्ट्रहरूले सन् १९५९ देखि २०१८ सम्मको अवधिमा लगभग ५९ ट्रिलियन अमेरिकी डलर बराबरको जलवायु ऋण सञ्चित गरेका छन् र यो ऋण २०१९ देखि २०३५ सम्मको अवधिमा थप ८० ट्रिलियन डलरले बढ्ने प्रक्षेपण गरिएको छ ।

यसै सन्दर्भमा नेपालले पनि अन्तर्राष्ट्रियस्तरमा आफ्नो आवाज उठाउन थालेको छ । जलवायु परिवर्तनको असरहरूका कारणले पर्वतीय क्षेत्रहरूको पारिस्थितिकीय प्रणाली, जनजीवन र जैविक विविधतामा परि्रहेको नकरात्मक असरका बारेमा नेपालले सन् २००९ देखि नै जलवायु परिवर्तनसम्बन्धी विश्व सम्मेलनलगायत अन्तर्राष्ट्रिय मञ्चमा नेपालले निरन्तर आवाज उठाउँदै आइरहेको छ । राष्ट्रपति रामचन्द्र पौडेलले कोप-२९ मा हिमाली राष्ट्रहरूको साझा आवाजको नेतृत्व गर्दै विकसित राष्ट्रले ऐतिहासिक जिम्मेवारी स्वीकार गर्नुपर्ने र हानि तथा क्षतिपूर्तिका लागि 'लस एण्ड डचामेज कोष' प्रभावकारिरूपमा सञ्चालन गर्नुपर्ने माग गरेका छन् । वास्तवमा यो केवल पर्यावरणीय वा भौगोलिक विषयमात्र होइन, यो मानवअधिकार, सामाजिक समावेशीता र भविष्यको पुस्ताको अस्तित्वसँग सम्बन्धित विषय पनि हो । जलवायु न्यायको मूल मर्म भनेको जलवायु परिवर्तनबाट सिर्जित असरको बोझमा समानुपातिक उत्तरदायित्वको सिद्धान्त स्थापना गर्नु हो । जसले धेरै कार्बन उत्सर्जन गरेका छन् उनीहरूले नै बढी क्षति भोगिरहेका मुलुकका लागि बढी योगदान दिनुपर्छ ।

नेपालजस्ता मुलुकको चुनौती भनेको आर्थिकरूपमा कमजोर भएसँगै जलवायु

परिवर्तनको असर सामना गर्न आवश्यक वित्तीय, प्राविधिक तथा नीतिगत साधनको अभाव हुनु हो । सन् २०११ देखि २०२१ को अवधिमा नेपालले कूल ५.७१ अर्ब अमेरिकी डलरबराबरको जलवायु वित्त प्राप्त गरेको छ । सो कूल रकममध्ये लगभग ७० प्रतिशत बहुपक्षीय स्रोतबाट प्राप्त भएको रकम हो तर यो रकम आफैँमा पर्याप्त छैन । जलवायु न्याय सुनिश्चित गर्न नेपालको आवश्यकताअनुसार न्यायोचित र पारदर्शीरूपमा अनुदान वृद्धि, सस्तो ऋणको व्यवस्थापन, प्रविधि हस्तान्तरण र सामुदायिकस्तरमा आधारित योजनाहरू प्राथमिकतामा पर्नुपर्छ ।

विशेपगरी हिमाली क्षेत्रमा जलवायु परिवर्तनले पारेको असरको विषयमा विश्वसमुदायको ध्यानाकर्षण गराउने लक्ष्यका साथ गत जेठमा विश्वकै उच्च शिखर सगरमाथाका नामबाट 'सगरमाथा संवाद' सम्पन्न भएको छ । उक्त संवादमा हिमालमा जलवायु परिवर्तनले परि्रहेको असर, पर्वतीय क्षेत्रका वासिन्दाले भोगिरहेका जलवायुजन्य संकटले निम्त्याएको समस्या प्रस्तुत गरी विश्व समुदायको ध्यानाकर्षण गराउने काम भएको छ । जलवायु परिवर्तनले पर्वतीय क्षेत्रमा पारेका असरका विषयमा सबैको साझा धारणा बनाउने लक्ष्यका साथ आयोजना गरिएको यस संवादबाट जलवायु परिवर्तनका जोखिम न्यूनीकरण गर्नका लागि पनि पहल गर्न जलवायुका असरसँग जुध्नसक्ने क्षमता बढाउनेगरी रणनीतिसहित घोषणापत्र जारी भएको छ ।

नेपालले पनि जलवायु अनुकूलनका कार्यक्रम अब थप विलम्ब नगरी योजना आयोगबाट होइन, स्थानीय तहबाट सुरु गर्नुपर्दछ । निर्णय प्रक्रियामा महिला, जनजाति, दलित, युवा र गरिव समुदायको समावेशी सहभागिता सुनिश्चित गर्नुपर्दछ । जलवायु शिक्षालाई विद्यालयदेखि विश्वविद्यालय तहसम्म पाठ्यक्रममा समावेश गर्नुपर्ने देखिन्छ र सबै सार्वजनिक परियोजनामा जलवायु प्रभाव मूल्यांकन अनिवार्य गर्न आवश्यक छ ।

यसैगरी सबै नागरिकको भूमिका पनि उत्तिकै महत्त्वपूर्ण छ । वृक्षरोपण, ऊर्जा बचत, वैकल्पिक ऊर्जा प्रयोग, प्लास्टिकको प्रयोग घटाउने, सार्वजनिक सवारी प्रयोग र वातावरणमैत्री जीवनशैली अपनाएर जलवायु परिवर्तनको असर न्यूनीकरण गर्न सकिन्छ ।

अन्त्यमा, जलवायु न्याय केवल सहानुभूतिको मुद्दा होइन, यो जिम्मेवारीको प्रश्न हो । नेपालजस्ता मुलुकले पाएको असरको न्यायोचित क्षतिपूर्ति, अनुकूलन र भविष्यको सुरक्षाका लागि नीतिगत दृढता, अन्तर्राष्ट्रिय ऐक्यबद्धता र स्थानीय समावेशी कार्यान्वयन अपरिहार्य छ । जलवायु न्याय सुनिश्चित नगरेसम्म न त विकास सम्भव छ, न नै शान्ति, समृद्धि र भविष्यको अस्तित्व । *रासस*

(लेखक पिपिनेट नेपालका अध्यक्ष तथा विपद् व्यवस्थापनका क्षेत्रका अभियन्ता हुन्)

बाढीबाट बचौ र बचाऔं

नेपाल प्राकृतिक सुन्दरता र विविधताले भरिएको देश हो, तर यही भूगोल कहिलेकाहीँ विनासकारी प्राकृतिक प्रकोपको स्रोत पनि बन्न सक्छ । त्यसैमध्ये पनि वर्षायाम सुरु भएसँगै बाढी एक प्रमुख प्रकोप बनेर आउने गर्दछ, जसले प्रत्येक वर्ष सयौँको ज्यान लिन्छ, हजारौँलाई विस्थापित बनाउँछ र करोडौँको क्षति पुर्‍याउँछ । विशेषगरी वर्षायामको समयमा नेपालका नदीनालाहरूमा पानीको बहाव अत्यधिक बढ्छ, जसले गर्दा बस्ती, खेतबारी, सडक र संरचनामा विनास निम्त्याउँछ । यस्तो स्थितिमा हामी सबैले सजग र सचेत भएर बाढीबाट आफू र समाजलाई बचाउने उपायहरू अवलम्बन गर्नु अत्यन्त आवश्यक छ ।

बाढी आउने मुख्य कारणहरूमा अत्यधिक वर्षा नै हो । एकै पटकमा अत्यधिक पानी परेमा नदीहरू भरिन्छन् र तटीय क्षेत्र डुबानमा पर्छन् । साथै जंगलको कटानीले जंगल विनास भई माटोको अवशोषण क्षमता घटाउँछ, जसले गर्दा सतहमा बहाव बढ्छ । अवैज्ञानिक निर्माण कार्यहरू गर्दा नदी किनारमा घर, बाटो, पुल आदिको अनियन्त्रित निर्माणले बहावको दिशा परिवर्तन गर्छ र बाढी निम्त्याउँछ । त्यसैगरी सहर र गाउँमा निकास प्रणाली राम्रो नहुँदा सामान्य वर्षामा पनि डुबान हुन्छ । विश्वव्यापी तापमान वृद्धि (ग्लोबल वार्मिङ) र जलवायु परिवर्तनका कारणले असामान्य मौसमी अवस्था उत्पन्न भइरहेको छ, जसले पछिल्लो समय बाढीको जोखिम बढाएको देखिन्छ ।

बाढीको असर केवल भौतिक क्षतिमा सीमित हुँदैन, यसले दीर्घकालीनरूपमा सामाजिक,

आर्थिक क्षेत्रमा गम्भीर असर पारेको हुन्छ । प्रायः मानिसको ज्यान र जनावरको मृत्यु हुने तथा घर र सम्पति नष्ट, खेतीयोग्य जमिन बगाउँदा खाद्यसुरक्षामा संकट परेको पाइन्छ । साथै, स्वास्थ्यमा असर तथा महामारी, पानीजन्य रोगहरू फैलिने, बालबालिकाको शिक्षा अवरुद्ध हुने र विपन्न वर्ग अझ विपन्न बन्ने अवस्था सिर्जना भएको हुने गर्दछ ।

बाढीबाट बच्न सामूहिक र व्यक्तिगत सतर्कता अत्यन्तै आवश्यक छ । पूर्वतयारी योजना बनाई बाढी जोखिममा पर्ने क्षेत्र पहिचान गर्नुपर्छ । साथै, परिवारका लागि आपत्कालीन योजना बनाउने र कहाँ जाने, कसरी सम्पर्क गर्ने भन्ने बारेमा ध्यान राख्नुपर्दछ । त्यस्तै टर्च, ब्याट्री, औषधि, खाजाको जोहो गर्नुपर्छ । सरकारी चेतावनीलाई नियमित रूपमा सुन्ने बानी बसाल्नुपर्छ । आवश्यक तयारीमा जन्म प्रमाणपत्र, नागरिकता आदि सुरक्षित र जलरोधक भोलामा राख्नुपर्छ । बाढीको समयमा सुरक्षित स्थानतर्फ सर्ने, जहाँ पहिल्यै चुनिएको अस्थायी आश्रयस्थलमा जाने र त्यो समयमा विद्युत् उपकरणहरू बन्द गर्ने र नदी, खोलाको नजिक नगई आफू र परिवारलाई सुरक्षित स्थानमा राख्नुपर्छ । हतार र हल्लामा नलगी सरकारी सूचनालाई आधार मानेर काम गर्नुपर्छ ।

बाढीपछिको अवस्थामा खुला ठाउँको पानी पिउनुअघि उमाल्ने वा शुद्ध पारेरमात्र पिउने, विद्युतीय पोल वा तारहरूबाट टाढा रहनुपर्छ । साथै, घर फर्कदा संरचनाको अवस्था जाँच गरेरमात्रै घरभित्र पस्नुपर्छ । यदि तत्काल केही समस्या भएमा सरकारी निकाय, सुरक्षाकर्मी वा स्वयंसेवी संस्थासँग

समन्वय गरेर सहयोग लिनुपर्छ । बाढीबाट बच्न केवल व्यक्तिगत चेतनाले पुग्दैन, यसका लागि समुदायको समूहगत प्रयास आवश्यक पर्छ । जस्तै: जोखिमयुक्त ठाउँमा घर बनाउन रोक लगाउने, सामुदायिक सतर्कता समूह गठन गर्ने र स्थानीय तहसँग मिलेर नदीको दायेंकावार्थ तटबन्ध निर्माणमा दबाव दिन आवश्यक छ ।

जंगल संरक्षणमा सक्रिय हुन सामूहिक चेतना फैलाउन स्कूल, टोल र मन्दिरहरूमा कार्यक्रम आयोजना गर्नु आवश्यक छ । त्यसैगरी बाढी व्यवस्थापनमा राज्यको भूमिका निकै महत्त्वपूर्ण हुन्छ । बाढी पूर्वानुमान प्रणाली मजबुत बनाई प्रभावित क्षेत्रको नक्सांकन गरी जोखिम क्षेत्र खाली गराउने नीति अवलम्बन गर्नुपर्छ । तटबन्ध, डचाम र निकास प्रणाली निर्माण तथा राहत र उद्धार कार्यको तीव्रता र प्रभावकारिता बढाउने दीर्घकालीन नीतिअन्तर्गत बाढी न्यूनीकरण र जलवायु अनुकूलन रणनीति लागू गर्न आवश्यक छ ।

बाढी एक प्राकृतिक प्रकोप हो जसलाई रोक्न त सकिँदैन, तर यसको जोखिम घटाउन सकिन्छ । सजग नागरिकको हैसियतले हामीले पूर्वतयारी, सावधानी र समन्वयात्मक प्रयासमार्फत बाढीको असर कम गर्न सक्छौं । सरकार, समाज, समुदाय र व्यक्ति‌ले आ-आफ्नो ठाउँबाट सजग भई भूमिका निर्वाह गर्न सकेमा बाढीको विनासकारी प्रभाव घटाई जनजीवनलाई सुरक्षित बनाउन सकिन्छ । यसका लागि बाढीबाट बच्ने संकल्प गरी सजग भएर सुरक्षित स्थानमा बस्नु आवश्यक छ । बाढीबाट आफू बचौ र अरुलाई पनि बचाऔं ।

सकुशल उद्धार | कैलालीको गोदावरी नगरपालिका-४ स्थित गोदावरी नदीको बीचमा फसेका छ जनालाई बुधवार उद्धार गर्दै सुरक्षाकर्मी । श्राद्ध गर्न नदीमा गएका उनीहरूको तस्विर सौजन्यः सशस्त्र प्रहरी

बैँसीसहर-चामे सडकमा राति सवारी सञ्चालनमा रोक

लमजुङ (प्रस)- लमजुङ र मनाङ जोड्ने बैँसीसहर-चामे सडकमा बुधवार रातिदेखि सवारीसाधन सञ्चालनमा रोक लगाइएको छ ।

मंगलवार जिल्ला सुरक्षा समिति लमजुङको बैठकले बर्खायाममा यात्रा जोखिमपूर्ण रहेको निष्कर्ष निकाल्दै बुधवारदेखि साउन महिनाभर वेलुकी ७ बजेदेखि भोलिपल्ट बिहान ५ बजेसम्म सवारी सञ्चालनमा रोक लगाउने निर्णय भएको हो ।

प्रमुख जिल्ला अधिकारी माधवप्रसाद पोखरेलका अनुसार सो समयमा अत्यावश्यक

वाहेकका सबै सवारीसाधन सञ्चालनमा रोक लगाइएको छ । वर्षातका कारण विपद्को अवस्था सिर्जना हुनसक्ने भएकाले यानु तथा सवारीमा क्षति हुन नदिन सुरक्षाका लागि अर्को निर्णय नभएसम्म बैँसीसहर-चामे-खाङसार (माथिल्लो मनाङ) सडकखण्डमा रातिको समयमा सार्वजनिक, निजी तथा सरकारी सवारीसाधन सञ्चालनमा रोक लगाइएको प्रशासनले जनाएको छ ।

चामे नजिकैको कोतोबाट अपराहन साढे ४ बजेपछि बैँसीसहरका लागि सवारी

छुट्न नपाइने व्यवस्था गरिएको छ । ती सवारीसाधन नासो गाउँपालिका-१ स्थित तालडाँडा प्रहरी चौकीबाट वेलुकी साढे ६ बजेभन्दा अघिसम्म छुटिसक्नुपर्ने छ ।

कूल ६५ किलोमिटर रहेको यस सडकमध्ये ३५ किलोमिटर लमजुङ र ३० किलोमिटर सडक मनाङमा पर्छ ।

बैँसीसहरमा रहेको तत्कालीन नेपाली सेना कार्यगणले वि.सं. २०६९ मा सडक निर्माण सम्पन्न गरेसँगै सडक डिभिजन कार्यालय दमौली तनहुँलाई हस्तान्तरण गरेको थियो ।

वीरगञ्जमा खानेपानी समस्याको दीर्घकालीन समाधानमा जोड

वीरगञ्ज (पर्सा)- वीरगञ्ज महानगरमा लामो समयदेखि जारी खानेपानी संकटको दीर्घकालीन समाधानमा महानगरवासीले जोड दिएका छन् ।

खानेपानीको समस्या समाधान गर्नुभन्दा तत्कालीन रूपमा केही दिन ट्यांकर तथा दमकमबाट पानी वितरण गरेर नहुने उनीहरूको भनाइ छ । वीरगञ्ज महानगरले ट्यांकर र पर्साको सखुवाप्रसौनी गाउँपालिकाले दमकलबाट पानी ओसारेर आपूर्ति गर्न थालेपछि सर्वसाधारणले दिगो समाधानमा जोड दिएका हुन् ।

वीरगञ्ज महानगरप्रमुख राजेशमान सिंह २०७९ सालको स्थानीय तहको निर्वाचनमा उम्मेदवार हुँदा पनि वीरगञ्जमा खानेपानीको समस्या समाधान गर्न लागिपर्ने घोषणा पनि गरेका

थिए । उनको चुनावी सभामा पर्साका प्रतिनिधिसभाका सांसद तथा खानेपानीमन्त्री प्रदीप यादवले पनि खानेपानीको दीर्घकालीन समाधान गर्ने घोषणा गरेका थिए । उनी नगरप्रमुखमा निर्वाचित भएको तीन वर्ष बिता पनि समस्या यथावत् छ ।

वीरगञ्ज महानगर-१३ श्रीपुरका कैफुल मियाँ खानेपानीको संकट समाधान गर्न महानगर अग्रसर नभएकामा खिन्न छन् । 'चापाकलमा एक थोपा पनि पानी आउँदैन यस्तै हो भने हाम्रो उठिवास हुने छ,' उनले भने ।

यहाँस्थित नेपाल खानेपानी संस्थानका प्रमुख प्रवीणकुमार साहले महानगरको खानेपानी समस्या दीर्घकालीन रूपमा समाधान गर्नेतर्फ ध्यान दिन जरुरी भएको बताए । 'यहाँको

खानेपानी संकट चापाकल वा बोरिङ गरेर हुँदैन,' उनले भने, 'ओभरहेड ट्यांकी निर्माणदेखि पाइपलाइन विस्तारसम्मका काम गर्न आवश्यक छ । खानेपानीको लाइन भएकै ठाउँमा टोलटोलमा बोरिङ गरेर पानी वितरण पनि भइरहेको छ । एकीकृतरूपमा आपूर्ति व्यवस्थित हुनुपर्छ ।'

महानगरप्रमुख सिंह मंगलवार साँझ बडा नं ११ अन्तर्गत विद्यापति नगर, श्रीपुर, रानीघाटलगायत प्रभावित टोलमा ट्यांकर लिएर पुगे । 'नगरवासीलाई पानीको अभावमा राखिन्न, जहाँ समस्या छ, त्यहाँ समाधानको प्रयास गर्नेछौं,' उनले भने, 'पानीको समस्या ३२ वटै वडामा रहेको छ । सबै वडामा समानरूपमा पानी पुर्‍याउने गरी संयन्त्र बनाएका छौं ।' रासस

सुदूरपश्चिम- पछिल्ला वर्षमा सडक पूर्वाधार स्तरोन्नति हुँदा धनगढी सहरको स्वरूप फेरिन थालेको छ । सुदूरपश्चिम प्रदेशको अस्थायी राजधानी धनगढीका मुख्य र शाखा सडक स्तरोन्नति पूरा हुने चरणमा छ ।

व्यवस्थित एवं आकर्षक सहरको रूपमा विकास गर्न क्षेत्रीय सहरी विकास आयोजनाअन्तर्गत विभिन्न सडकखण्डका करिब १० किलोमिटर सडक पक्की नालीसहित स्तरोन्नति गरिएको छ । एसियाली विकास बैंकको ऋण सहयोगमा सञ्चालित यस आयोजनाअन्तर्गत सहिद गेटदेखि क्याम्पस, गुल्मदेखि चर्चसम्मको सडक, मालपोत सडक, मुख्यबजार कैलाली पुलदेखि ट्राफिक चौराहाको सडक, डिभोटी होटलदेखि दाहाल टोलको सडक स्तरोन्नति पूरा भएको छ ।

सडकको दायँबायाँ फुटपाथसहित सुरक्षाका लागि फलामे बार लगाइएको छ । यसै आयोजनाअन्तर्गत धनगढी उपमहागरपालिका-७ पटेला क्षेत्रमा एक अर्ब २५ करोड रूपैयाँ लागतमा एकीकृत फोहोरमैला व्यवस्थापनसम्बन्धी योजना निर्माण अघि बढेको छ ।

धनगढी उपमहानगर क्षेत्रबाहेक कैलालीको अत्तरिया र कञ्चनपुरको फलारीपिपलाडी र महेन्द्रनगर (भीमदत्तनगर) नगरपालिकामा पनि सडक स्तरोन्नति, सार्वजनिक भवन निर्माण, ढल निकास, फोहोरमैला व्यवस्थापनलगायतका काम भइरहेका छन् । संघीय सहरी विकास तथा भवन

कार्यालय धनगढीमार्फत आयोजना कार्यान्वयन भइरहेको छ । पञ्चवर्षीय यो आयोजना कार्यान्वयनका लागि धनगढी उपमहानगरपालिका र सहरी विकास आयोजनाबीच सम्झौता भएको थियो । प्रदेश सरकारको वजेटबाट मुख्य बजार क्षेत्रको कैलाली पुलदेखि क्याम्पस चौकसम्मको सडक स्तरोन्नति भइरहेको छ ।

सहरी विकास मन्त्रालय, नेपाल विद्युत् प्राधिकरण र धनगढी उपमहानगरपालिकाको संयुक्त पहलमा विभिन्न सडकखण्डमा 'स्मार्ट रिट्टट लाइट,' 'हाइमास्ट लाइट,' 'फुलड लाइट' र 'रिट्टपलाइट' जडान गरिएको छ । सडक बत्ती जडानसँगै 'उज्यालो धनगढी' बनेको छ ।

फूलका बोटविरुवासहितको सडक स्तरोन्नति पूरा भएको छ । हरियाली, सडक दायँबायाँ फुटपाथ निर्माण र जडान भएका रंगीविरगी बत्तीले राति फिलिमिली हुने गरेको छ । फिलिमिली बत्तीमा

साँफपख टिकटक बनाउने र तस्विर लिनेको समूह भेटिन थालेका छन् ।

'उज्यालो धनगढी अभियान' अन्तर्गत उपमहानगरका सबै वडामा बत्ती जडान गरिने उपमहानगरपालिकाका इञ्जिनियर अशोक अवस्थीले बताए । सघन सहरी विकास कार्यक्रमअन्तर्गत बेहडी र तारानगरको सडक स्तरोन्नति भइरहेको छ भने धनगढी गाउँदेखि बेली गाउँसम्मको सडकका साथै हसनपुरको सडक स्तरोन्नतिका लागि ठेक्का आह्वान भएको छ ।

पार्क मोडमा 'सपिड कम्प्लेक्स' निर्माण भइरहेको छ ।

त्यसैगरी मोहना पुलदेखि गोदावरी नगरपालिकाको अत्तरिया चौकसम्म १४.२ किलोमिटर लामो सडक स्तरोन्नति पूरा भएको छ । मोहनापुलदेखि गेटा खण्डसम्म 'छ लेन,' गेटादेखि मनोहरा पुलसम्म 'चार लेन' र मनोहरा पुलदेखि अत्तरिया चौकसम्म 'आठ लेन'

सडक निर्माण एवं स्तरोन्नति पूरा भइसकेको सडक डिभिजन कार्यालयले जनाएको छ ।

'सडक स्तरोन्नति एवं निर्माण लागत एक अर्ब ७८ करोड रूपैयाँ रहेको छ,' कार्यालयका इञ्जिनियर सन्तोष चन्दले भने, 'निर्माणाधीन मनोहरा खोला र मोहना नदीमाथि पुलका लागि वजेट अभाव भएको छ ।'

सडकखण्डको बीच भागमा बनाइएको 'मिडियन'मा फूलका बोटविरुवा रोपिएको छ । सडकका दायँबायाँ दुई मिटर चौडा 'फुटपाथ' निर्माण गरिएको छ । वि.सं. २०७७ मा निर्माण सम्भौता भएको सडक कूल एक अर्ब ७६ करोड रूपैयाँको लागतमा निर्माण पूरा भएको हो ।

अयोजनाअन्तर्गत गेटा खण्डको मनहरा खोला र धनगढीको मोहना नदीमाथिको पुल निर्माणाधीन छ ।

विनायोजना सहरका रूपमा विकास हुँदै गएको धनगढीमा बसिँदा ठूलो संख्यामा घर संरचना निर्माण

भइरहेसँगै सामान्य वर्षा हुँदा जम्ने पानीको उचित निकासको व्यवस्था नहुँदा नगरवासीले डुबानको समस्या भोग्दै आएका छन् । उपमहानगर क्षेत्रमा खुटिया नदी र मोहना नदीको कटानको समस्या छ । उपमहानगरपालिकाले एक वर्षदेखि सहरी क्षेत्रमा दैनिक जम्मा हुने फोहोरमैलाको निजी क्षेत्रमार्फत व्यवस्थापन गरिरहेको छ । सहरी क्षेत्रमा विकास पूर्वाधार जुटिरहे पनि ग्रामीण क्षेत्रका कतिपय वडाका बासिन्दा अझै उचित सडक, स्वच्छ, खानेपानीजस्ता आधारभूत सुविधाबाट वञ्चित छन् ।

उपलब्ध साधनस्रोतबाट उपमहानगरपालिकाकार्यालयमार्फतहुने गरेका कतिपय विकास निर्माणका काम शक्ति र पहुँचवालाको वडामा मात्रै केन्द्रित गर्ने गरिएकाले विकासको प्रतिफल पाउन नसकिएको गुनासो नगरवासीको छ । वि.सं. २०३३ मा स्थापना भएको धनगढी नगरपालिकालाई केही वर्षअघि साविकको बेलादेवीपुर, फुलबारी र उर्मा गाविसका साथै गेटा गाविसका केही वडालाई समेत समेटेर उपमहानगरपालिका बनाइएको थियो । स्थानीयवासी यज्ञराज भट्टले सडक स्तरोन्नतिसँगै बल्ने फिलिमिली बत्तीले धनगढीको स्वरूप नै फेरिएको बताए । उनले भने, 'धनगढी अब पहिलेको जस्तो कुरूप एवं फोहोर सहर रहेन ।'

धनगढीलाई सुन्दर र हराभरा सहर बनाउन उपमहानगरपालिका कार्यालयले 'हरियाली धनगढी अभियान'अन्तर्गत सार्वजनिक सडक तथा स्थानमा वृक्षरोपण गर्दै आएको छ । रासस

मल्लकालीन बस्तीका स्ववासीलाई लालपुर्जा वितरण

भक्तपुर (प्रस)- भक्तपुरको मल्लकालीन बस्तीका रूपमा रहेको चित्रपुरका स्ववासीलाई सयौं वर्षदेखि उपभोग गर्दै आइएको जग्गाको खेस्ता पुर्जा वितरण गरिएको छ । नापी कार्यालय भक्तपुरले सूर्यविनायक नगरपालिका-४ दधीकोट चित्रपुरका लालपुर्जाविहीन स्ववासीलाई जग्गाको खेस्ता अर्थात् धनीपुर्जा वितरण गरेको हो ।

जिल्ला नापी कार्यालय भक्तपुरले साविक दधीकोट गाविस-८ र ९ हालको सूर्यविनायक-४ का ९८ जना स्ववासीलाई बुधवार यहाँ आयोजित एक कार्यक्रममा सूर्यविनायक नगरपालिकाका प्रमुख वासुदेव थापाले पुर्जा वितरण गरे । नापी कार्यालयका प्रमुख डा. प्रदीप सापकोटा,

भूमि आयोग भक्तपुरका अध्यक्ष दीपक विस्नेलगायतले स्ववासीलाई पुर्जा वितरण गरेको नगर कार्यालयले जनाएको छ ।

नगरप्रवक्ता एवं वडा नं ७ का वडाध्यक्ष रविन्द्र सापकोटाले लामो समयदेखि प्रयोग गरिएको तर जग्गा खेस्ता दर्ता कायम नभएको स्ववासीलाई जग्गाको खेस्ता पुर्जा वितरण गरिएको बताउँदै पुर्जा पाएसँगै स्थानीयको मुहारमा मुस्कान देख्न पाइएको उल्लेख गरे ।

आफैले उपभोग गर्दै आएको, पक्की घरसमेत निर्माण भइसकेको जग्गा आफ्नो नाममा नहुँदा सरकारले जफत गर्ने त्रास र बैकमा धितो राखेर ऋण लिन पनि नमिल्ने अवस्था अन्त्य भएको नगर प्रवक्ता सापकोटाले बताए ।

बागमती प्रदेशका विभिन्न अस्पतालमा डायलाइसिस मेसिन जडान

भक्तपुर (प्रस)- बागमती प्रदेश सरकारको स्वास्थ्य मन्त्रालयले भक्तपुर अस्पतालसहित प्रदेशका विभिन्न अस्पतालमा १६ वटा डायलाइसिस मेसिन (उपकरण) जडान गरेको छ ।

मिराँलाका विरामीलाई डायलाइसिस सेवा लिन सरकारी अस्पतालमा चाप बढेसँगै एक पटकको दुई हजार ५०० रूपैयाँ तिरेर निजी अस्पतालमा जानुपर्ने बाध्यतालाई कम गर्न मन्त्रालयले मातहतका प्रादेशिक अस्पतालमा डायलाइसिस मेसिन जडान गरेको प्रदेशका स्वास्थ्यमन्त्री किरण थापाले जानकारी दिए । उनका अनुसार मन्त्रालयले भक्तपुर अस्पतालमा पाँच वटा मेसिन ल्याएर जडान गरेको छ । मन्त्रालयले धादिङ अस्पतालमा दुई,

सिन्धुली अस्पतालमा दुई, त्रिशूली अस्पतालमा दुई, बकुलहर रत्ननगर अस्पतालमा दुई र हेटौँडा अस्पतालमा तीनवटा डायलाइसिस मेसिन जडान गरेको मन्त्री थापाले जानकारी दिए ।

डायलाइसिस मेसिन जडानसँगै अस्पतालले मिराँलाका विरामीलाई सहजरूपमा सेवा प्रवाह गर्ने बताउँदै उनले विरामीले नजिकको अस्पतालबाट सेवा प्राप्त गर्नसक्ने उल्लेख गरे । मन्त्री थापाले प्रादेशिक अस्पतालमा आगामी दिनमा उपकरण थप गर्दै लैजाने जानकारी दिए । भक्तपुर अस्पतालका कार्यकारी निर्देशन डा. सुरेन्द्र भट्टले उपकरण प्राप्त भएसँगै अस्पतालले तत्काल पाँच शय्याको डायलाइसिस सेवा सुरु गर्ने जानकारी दिए ।

गायक राजीव सुनारको गीत 'मायामा पर्ने थिएन' सार्वजनिक भएको छ । प्रेम, पीडा, सङ्घर्ष र बिछोडको गहिरो अनुभूति बोकेको गीतका शब्द अनिल सुनारले लेखेका हुन् । गीतमा सङ्गीत तथा सङ्गीत संयोजन सास्वोत श्रेष्ठको रहेको छ । संगीतप्रतिको गहिरो लगावका कारण गीत गाउँदै आएका राजीवले गीतको भिडियो पनि बनाएका छन् । जसमा मोहन पुनमगर, सामिया कार्की र दीपेन्द्र देवको अभिनय छ । भिडियो टिकाराम विश्वकर्मा 'डुल्ले'ले निर्देशन गरेका हुन् ।

बिहीबार, २६ असार, २०८२ (Thursday, July 10, 2025)

सुटिङमै थानेश्वर ढलेपछि...

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौँ- संगीकार समेत रहेका गजल गायक थानेश्वर गौतम फिल्म सेटमै ढलेका छन् । फिल्म 'जने हराएको मान्छे' को एक गीतमा सट दिँदै गर्दा उनी ढलेका

भइदिएन पुरा' गीतको प्रमोसनल भिडियो उहाँलाई राखेर बनाउन छायाङ्गन भइरहेको थियो', निर्माता न्यौपानेले भने- 'उहाँको प्रेसर लो भएको छ । तुरुन्तै सेटमा डाक्टर बोलाएर उपचार गर्दा नर्मल भयो ।' सेटमा बिहानैदेखि केही नखाएका कारण उनलाई त्यस्तो भएको हुन सक्ने निर्माताले अनुमान लगाए ।
'केही समयपछि होसमा आएपछि उहाँले फेरि छायाङ्गन गर्नुभयो' न्यौपानेले थपे । फिल्म हरितालिका तीजको छेको पारेर आगामी भदौ ६ गतेबाट प्रदर्शनमा आउँदैछ । फिल्ममा विजय बराल, केकी अधिकारी, मिरुना मगर, गौरव पहाडी, सुशांक मैनाली, भोलाराज सापकोटा, आरुस भुसाल, रियर राई, भावना खपांगी मगर, रूपेश लामा, सुमन थापा लगायतको अभिनय रहेको छ ।
हिमाल न्यौपाने निर्देशक रहेको फिल्म पेपरक्लिपको ब्यानरमा निर्माण भएको हो । फिल्मका निर्माताहरू कमल न्यौपाने र विमल न्यौपाने रहेका छन् । कार्यकारी निर्मातामा नारायण तिमल्सेना, चूडामणि शिवाकोटी, आरके मानन्धर, सीआर वस्नेत, फिलिप डिसी र जेम्स महाराजन रहेका छन् । नवीन गुरुङको डीओपी र कृष्ण परियारको सिने मेटोग्राफी रहेको फिल्ममा भानुभक्त ढकालको लेखन छ ।

हुन् । फिल्मका लागि मंगलबार राती बुढानीलकण्ठको एक ब्यान्डेटमा 'आधा आधी सपनाहरू भइदिएन पुरा' बोलको गीत गाएर सट दिँदै गर्दा उनी ढल्ल पुगेका निर्माता विमल न्यौपानेले बताए ।
'फिल्म रहेको 'आधाआधी सपनाहरू

सिसन र दुर्गेशले ल्याए 'जाने भए जाम माया'

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौँ – दुर्गेश थापाले भ्लगर सिसन वानियाँ र गुराँस नानीसँगको सहकार्यमा तयार पारेको गीत 'जाने भए जाम माया' युट्युबमा सार्वजनिक गरेका छन् ।
सामाजिक सञ्जालमा चर्चामा रहेकी गुराँस

नानीलाई फिचर्ड गर्दै तयार पारिएको यो गीत डान्सिङ ट्याक शैलीमा तयार पारिएको छ । दुर्गेशले आफ्नो युट्युब च्यानलबाट सार्वजनिक गरेको यो गीत युट्युबको संगीत खण्डतर्फको तेस्रो स्थानमा छ ।
यो गीतको शब्द, संगीत र संगीत संयोजन दुर्गेश स्वयंको हो । स्वरमा पनि दुर्गेश र सिसनले

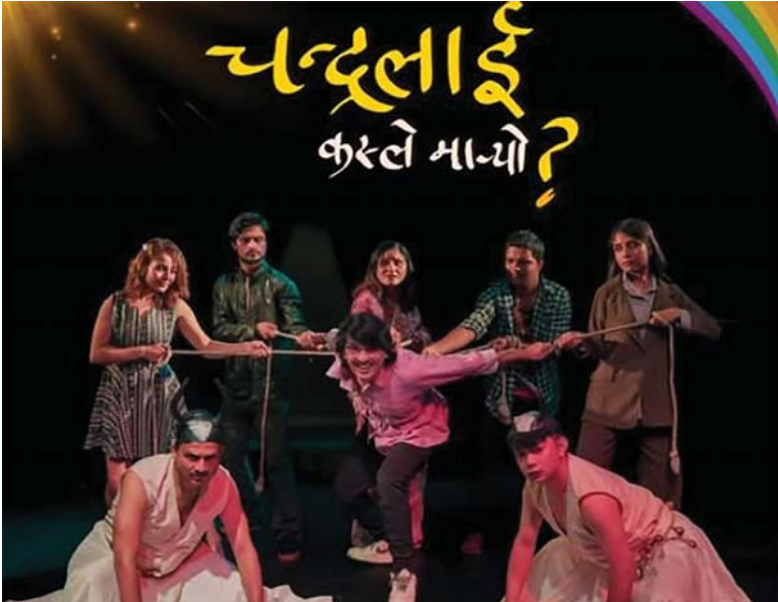
सहकार्य गरेका छन् । साथमा अल्हाजी गेरोले समेत यसमा स्वर दिएका छन् ।
भिडियोमा दुर्गेश, सिसन र गुराँस नानीसँगै अन्य कलाकारहरू पनि देखिएका छन् । शिव विकको नृत्य निर्देशन रहेको गीतमा हरि हुमागाईंको छायांकन र मिलन विश्वकर्माको सम्पादन छ ।

रंजशाला

मण्डलामा 'चन्द्रलाई कसले मान्यो ?'

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौँ- थापागार्डस्थित मण्डला थिएटरले आज (२५ गते)बाट नाटक 'चन्द्रलाई कस्ले मान्यो ?' मञ्चन गर्ने भएको छ । थियटरले सामाजिक संजालमा एक पोस्टर सार्वजनिक गर्दै नाटकको जानकारी दिएको हो ।
भावना उप्रेती, सीतादेवी तिमल्सेना, मिलन कार्की, मौसम खड्का, तेन्जु योञ्जन, पूतिशा अधिकारी र किरण चापागाईंको अभिनय रहने नाटकको परिकल्पनाकार, लेखक तथा निर्देशक सन्दीप श्रेष्ठ रहेका छन् । नाटकमा निर्देशक श्रेष्ठको पनि अभिनय देख्न सकिन्छ ।
नाटकमा प्रयोग गरिने गीत निर्देशक श्रेष्ठ र किरण चापागाईंले लेखेका छन् । गीतमा मनिस विश्वकर्मा र विजन वस्नेतको रहेको छ । हरपल संघर्ष गरिरहेका मानिसहरूकै कथा उठाएको नाटकले मानिसले आफूलाई खोज्ने यात्रामा सम्भावनाहरू ओभरेलमा परिरहँदा के-कस्तो पीडा भोग्नुपर्छ भनेर देखाउने बताइन्छ ।
आगामी साउन १८ गतेसम्म मञ्चन

हुने नाटक सोमबारवाहेक साताको प्रत्येक दिन साँझ ५:३० बजे र शनिवार दिउँसो १:३० बजे आतिरिक्त सो पनि हुनेछ ।

नाटकका सह-निर्देशक रोहित थापा हुन् भने स्टेज म्यानेजरको रूपमा विशाल केसी रहेका छन् ।

'भाइटीका'को शीर्ष भूमिकामा रेखा

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौँ- रोहित अधिकारीको आगामी फिल्म 'भाइटीका'को शीर्ष भूमिकामा अभिनेत्री रेखा थापा अनुबन्धित भएकी छन् । निकट स्रोतका अनुसार निर्माता र रेखाबीच बुधवार लिखित सम्झौता भएको छ ।
यसअघि यो फिल्मको शीर्षमध्येको भूमिकामा अभिनेता विपिन कार्की पनि अनुबन्धित भैसकेका छन् । दाजुबहिनीको

मर्मस्पर्शी कथावस्तुमा निर्माण हुन लागेको यो फिल्ममा रेखाले विपिनकी बहिनीको भूमिकामा अभिनय गर्ने जनाइएको छ ।
रेखा पछिल्लोपटक लिड रोलमा आफ्नो होमप्रोडक्सन फिल्म 'उपहार'मा देखिएकी थिइन् भने यसैमहिनाको उनको शीर्ष अभिनय रहेको नाटक 'मीरा' मञ्चन भैसकेको छ ।
फिल्म 'भाइटीका'मा रेखाले विपिनकी बहिनीको भूमिकामा अभिनय गर्ने भएपछि यो चरित्रमा रूपान्तरणका लागि उनले आफूलाई

सोहीअनुसार तयार गर्नुपर्ने हुन्छ । २० वर्षदेखि दाजु र बहिनीले तिहारमा भाइटीका लगाउन नपाउँदाको मर्मस्पर्शी कथामा फिल्म बन्नेछ ।
दीपक वलीले निर्देशन गर्ने यो फिल्मको पटकथा महेश दवाडीको हुनेछ । २०८२ सालमा छायांकन हुने फिल्मको प्रदर्शन २०८३ सालको तिहार छेकोमा हुने अपेक्षा छ ।
निर्माता अधिकारीको पछिल्लो फिल्म 'माइतीघर' दशैंको फूलपातीमा प्रदर्शन तयारीमा छ ।

प्रधानमन्त्रीबाट अन्तर्राष्ट्रिय पदक विजेता खेलकर्मी पुरस्कृत

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौँ – प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीले विभिन्न अन्तरराष्ट्रिय प्रतियोगितामा पदक प्राप्त खेलाडी र सम्बद्ध प्रशिक्षक तथा व्यवस्थापकलाई बुधवार सम्मान र पुरस्कार प्रदान गरेका छन् ।
प्रधानमन्त्री निवास, बालुवाटारमा युवा तथा खेलकुद मन्त्रालयद्वारा आयोजित कार्यक्रममा गत कात्तिक ७ देखि १२ गतेसम्म जापान उस्तु ताइजी महासंघको आयोजनामा जापानमा भएको तेस्रो थाउलो वर्ल्डकपमा कास्थ पदक विजेता विजय सिंजालीलाई प्रधानमन्त्री ओलीले नगद रु ६५ लाख पुरस्कारसहित प्रमाणपत्र प्रदान गरे ।
यस्तै, गत फागुन २० देखि २५ गतेसम्म इरानमा भएको छैटौँ एसियन कबड्डी च्याम्पियन (महिला) तर्फ कास्थ पदक विजेता मनमती विष्टसहितलाई रु एक लाख ५० हजारका दरले पुरस्कार

प्रदान गरे ।
सोही अवसरमा असोज २० देखि २६ गतेसम्म श्रीलंका भलिबल संघको आयोजनामा श्रीलंकामा भएको 'काभा यु-२०' पुरुष भलिबल च्याम्पियनसपमा रजत पदक विजेता अर्जुन नेपालीसहितलाई रु तीन लाखका दरले पुरस्कार दिइएको छ । उनीहरूलाई राष्ट्रिय खेलकुद विकास नियमावली, २०७९ को व्यवस्थावमोजिम यही असार ९ गतेको मन्त्रिपरिषद्को बैठकको निर्णयबाट सम्मान तथा नगद पुरस्कार प्रदान गरिएको हो ।
साथै, यही असार ८ देखि २१ गतेसम्म मलेसियामा भएको 'एसिसी यु-१६ इस्ट जोन कप' क्रिकेट प्रतियोगितामा सिंगापुरलाई हराएर उपाधि जित्न सफल विपिनप्रसाद शर्मासहितको टोलीलाई प्रधानमन्त्री ओलीले बधाई तथा स्वागत गरे ।
कार्यक्रममा प्रधानमन्त्री ओलीले खेल क्षेत्रको विकासका लागि उच्च

प्राथमिकता दिएको बताउँदै लगनशील भई व्यावसायिक हिसावले समर्पणभावका खेलजगतमा रमाउनसके सफलता प्राप्त हुने विश्वास व्यक्त गरे ।
'हामीले संगठित रूपले खेल क्षेत्रलाई अगाडि बढाएको धेरै भएको छैन । अहिले सरकारले खेलको विकासका लागि उच्च ध्यान दिएको छ भने अब खेलाडी व्यावसायिक रूपमा अगाडि बढेका छन्', प्रधानमन्त्री ओलीले भने, 'म देशको परिचय र प्रतिष्ठालाई माथि उठाउन योगदान दिने खेलाडी, प्रशिक्षक लगायतलाई धेरै धन्यवाद र बधाई दिन्छु ।'
युवा तथा खेलकुदमन्त्री तेजुलाल चौधरीले सरकारले आगामी आर्थिक वर्षका लागि यस वर्षकोभन्दा करिब दोब्बर बजेट विनियोजन गरेको र कीर्तिपुरमा निर्माण भइरहेको क्रिकेट खेल मैदानको काम करिब अन्तिम चरणमा पुगेसँगै मुलुकको खेलकुद क्षेत्र उत्साहित भएको बताए ।

साम्बासहित १० फुटबलरलाई सम्मान

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौँ – द इन्साइट भिजन सेकेन्डरी स्कूल र राजधानी क्याम्पसले एएफसी वुमेन्स एसियन कप छनोटमा उत्कृष्ट प्रदर्शन गरेको कप्तान सावित्रा भण्डारीसहित १० फुटबलरलाई बुधवार सम्मान गरेको छ । साथै, उनीहरूलाई १८ लाख रूपैयाँ बढीको पूर्ण छात्रवृत्ति पनि दिएको छ ।
धुम्बाराहिस्थित स्कूलमा आयोजित कार्यक्रममा कप्तान सावित्रा, अनिता वस्नेत, रेखा पौडेल, सविता रानामगर, पूजा रानासहित राष्ट्रिय टिमकी पूर्वकप्तान अनु लामा, हिराकुमारी भुजेल, युवा खेलाडीहरू सावित्री किसान, कुसुम खतिवडा र सुनकला राईलाई १० हजार रूपियाँसहित सम्मान गरेको हो ।
उनीहरूलाई कार्यक्रमका प्रमुख अर्थी दिनेश महर्जन, स्कूलका संस्थापक प्रधानाध्यापक भीमकुमार श्रेष्ठ, अखिल नेपाल फुटबल संघ (एन्फा) का सहायक महासचिव दामोदर (बद्री) भट्टराईले नगदसहित सम्मानपत्र प्रदान गरेका थिए ।
महिला फुटबलमा लगानी बृद्धि गर्नुपर्ने उल्लेख गर्दै प्रमुख अर्थीत रहेका काठमाडौँ महानगरपालिका वडा नं.४ का वडाध्यक्ष दिनेश महर्जनले भने, 'महिला टिमले थोरै लगानीमै देशको

लागि उत्कृष्ट प्रदर्शन गरेका छन् । त्यसैले उनीहरू हाम्रो समाजका हिरो हुन् । हामीले खेलाडीलाई उत्साहित बनाउनका लागि खेलकुदमा थप लगानी गर्नु आवश्यक छ ।'
द इन्साइट भिजन स्कूलका संस्थापक प्रधानाध्यापक भीमकुमार श्रेष्ठले भने, 'हाम्रा खेलाडीहरूले अन्तर्राष्ट्रिय प्रतियोगितामा उत्कृष्ट खेल प्रदर्शन गर्दै देशको प्रतीष्ठा बढाएका छन् । हामीले संभावना देखेरै उनीहरूलाई औपचारिक शिक्षामा पनि सहज तवरले अगाडि बढ्न सकोस् भनेर चार वर्षयता महिला फुटबलमा धेरैलाई छात्रवृत्ति दिएका छौं । अहिले साम्बासहित १० जनाले पूर्ण छात्रवृत्तिमा बीबीएस अध्ययन गरिरहेका

छन् । यसरी नै हामी खेलाडीहरूको हौसला बढाउँदै जानेछौं ।'
'शिक्षा हामी सबैका लागि महत्वपूर्ण हुन्छ,' सम्मानपछि, कप्तान सावित्राले भनिन्, 'सबैले आ-आफ्ना क्षेत्रमा मिहिनेत गर्नुपर्छ । फुटबलसँगै औपचारिक शिक्षालाई अगाडि बढाउने अवसर दिएर इन्साइट भिजनले हामीलाई यहाँ उभिने अवसर दिएको छ । यसको लागि इन्साइट भिजन तथा राजधानी क्याम्पसलाई धेरै-धेरै धन्यवाद ।'
एउटै व्यवस्थापनमा सञ्चालित द इन्साइट भिजन सेकेन्डरी स्कूल र राजधानी क्याम्पसमा पुरुषको राष्ट्रिय टिम तथा उमेर समूहका १४ जना

फुटबलर पनि छात्रवृत्तिमा अध्ययन गरिरहेका छन् ।
अन्तर्राष्ट्रिय फुटबलमा सर्वाधिक गोलकर्ता नेपाली सावित्रासहित पूजा, अनिता, रेखा र सविताले एसियन कप छनोट खेलेका थिए । तारुकन्दमा भएको छनोटमा नेपाल धरेलु टिम उज्बेकिस्तानविरुद्ध टाइब्रेकरमा पराजित हुँदै अर्को वर्ष अस्ट्रेलियामा हुने एसियन कपमा स्थान बनाउन असफल भएको थियो । तर, टिमको प्रदर्शन उत्कृष्ट रह्यो । नेपालले सुरूका दुई खेलमा लाओसलाई ९-० र श्रीलंकालाई ८-० ले हराएको थियो । उज्बेकिस्तानविरुद्ध ३-३ को बराबरी भएपछि, छनोटको लागि निर्णायक खेल टाइब्रेकरमा पुगेको थियो ।

टेबलटेनिसको लेभल वान कोचिङ कोर्ष सुरु

काठमाडौँ (प्रस)- अखिल नेपाल टेबलटेनिस संघको आयोजनामा लेभल वान कोचिङ कोर्ष बुधवारदेखि लैनचौरस्थित राष्ट्रिय टेबलटेनिस प्रशिक्षण केन्द्रमा सुरु भएको छ ।
अन्तर्राष्ट्रिय टेबलटेनिस महासंघ (आईटीटीएफ) को वार्षिक क्यालेन्डर अनुसार भएको कोर्षमा पारासहित नेपालका २८ र भारतका २ गरी ३० प्रशिक्षार्थीको सहभागिता रहेको आयोजक संघका महासचिव कुवेरप्रकाश सिंहले जनाएका छन् । महासचिव कुवेरका अनुसार सार्तै प्रदेशको सहभागिता रहने गरी प्रशिक्षार्थी

समावेश गरिएको छ ।
नेपालबाट संयोग कपाली, विपुल महर्जन, रितिज जोशी, कृष्ण थापा मगर, आशिष अवाल, रिजन गोथे, सुजन गडाल, दिवस जेठारा, राहुल शाह, रोशन श्रेष्ठ, अजय श्रेष्ठ, दीपक गिरी, नारायण घिमिरे, कपिल थापा मगर, रोशन अधिकारी, विवेक राई, दिपेश राना, सिखा सुवाल श्रेष्ठ, वियन्का राई, इमाना थापा, आरमा पहाडी, नविता श्रेष्ठ, रविना देसरा, रायकोशी शाही, अन्नू सुवाल, सोनिका ढकाल, एक्स्वी अवाल र अजय विक सहभागी छन् ।

भारतबाट निधिन हरिदास सुदर्शाने भेलायोदमले भाग लिएको संघका कोषाध्यक्ष ज्याकी महर्जनले जनाएका छन् । कोर्ष आईटीटीएफका डेभलोपमेन्ट प्रोग्राम म्यानेजर वेन होज माब्रुक रामजीले सञ्चालन गर्ने छन् ।
कोर्षको राष्ट्रिय खेलकुद परिषद्को सदस्य जगतसिंह धामीले एक कार्यक्रमबीच उद्घाटन गरे । सो अवसरमा आयोजक संघका अध्यक्ष वृजेन्द्रबहादुर हमाललगायतको उपस्थिति रहेको थियो । कोर्ष असार २९ गतेसम्म सञ्चालन हुनेछ ।

भारतीय प्रधानमन्त्री नरेन्द्र मोदीको निजीकरण योजना र आर्थिक सुधारको विरोधमा राष्ट्रव्यापी हडतालमा उत्रिएका विभिन्न ट्रेड युनियनका सदस्यहरू नयाँदिल्लीमा नाराबाजी गर्दै ।

तस्विर: एपी

मंगोलिया-जापानबीचको ‘गहिरो मित्रता’को जापानी सम्राटद्वारा प्रशंसा

दाम्बादर्जा, मंगोलिया- जापानका सम्राटको पहिलो राजकीय मंगोलिया भ्रमणका क्रममा राजदम्पतीले दोस्रो विश्वयुद्धको अन्त्यपछि नजरबन्द शिविरको अवलोकन गर्दै त्यहाँ मारिएका जापानी नागरिकको सम्झना गरेका छन् ।

जापान र मंगोलिया हालैका वर्षहरूमा नजिक भएका छन् । टोकियोको सहयोगले विशाल भूगोल र कम जनसंख्या भएको देशको आर्थिक विकासलाई गति दिन मद्दत पुऱ्याएको छ । जापानका सम्राट नारुहितो र उनकी पत्नी साम्राज्ञी मासाको युद्ध अन्त्य भएको ८०औँ वर्षगाँठको उपलक्ष्यमा आठदिने राजकीय भ्रमणमा मंगोलिया भ्रमणमा रहेका छन् ।

जापानले दोस्रो विश्वयुद्धको समयमा महाद्वीपीय एसियामा आफ्नो विस्तारको क्रममा मंगोलियामाथि आक्रमण गरेको थिएन तर मस्कोले द्वन्द्वको अन्त्यपछि हजारौँ जापानी युद्धबन्दीहरूलाई मंगोलियामा स्थानान्तरण गरेको थियो, जहाँ

पूर्वाधार परियोजनाहरूमा काम गर्ने क्रममा लगभग एक हजार ७०० नागरिकको मृत्यु भएको विश्वास गरिन्छ ।

मंगोलियाको राजधानी उलानबातर नजिकैको दम्बादर्जामा टोकियोको आर्थिक सहयोगमा युद्धकैदीको चिहानमा निर्मित स्मारकमा मंगलवार दम्पतीले पुष्पगुच्छ अर्पण गर्नुका साथै एक मिनेट मौनधारण गरेका थिए । मंगोलियाका राष्ट्रपति

उखना खुरेलसुखेले आयोजना गरेको रात्रिभोजमा नारुहितोले दुई देशबीचको गहिरो मित्रता र सहयोगको प्रशंसा गरेका थिए ।

‘मलाई आशा छ, अहिलेको युवा पुस्ता उनीहरूका पूर्ववर्तीहरूको मार्गको उत्तराधिकारी हुने छन् र यस विशाल भूमिमा रोपिएका सहयोगका धेरै वीउहरू फुल्न दिने छन्,’ सम्राट नारुहितोले भने । उनले मंगोलियाली राज्य मोरिन खुर सिम्फनी आर्केस्ट्रासँग मिलेर

आफ्नो भायोलामा दुई गीतहरू प्रदर्शन गरेका छन् ।

मंगोलियाको सबैभन्दा ठूलो वार्षिक उत्सव नादमको उद्घाटन समारोहमा राजदम्पती शुक्रबार सहभागी हुने कार्यक्रम रहेको छ । मंगलवार पनि उनीहरू उलानबाटारमा आयोजित स्वागत समारोहमा सहभागी भएका थिए र मंगोलियाली सम्मानको समीक्षा गरेका थिए ।

नारुहितोले गत साता पत्रकार हरूसँग कुरा गर्दै यो भ्रमणले विशेषगरी युवा पुस्ताबीच दुई देशबीचको आदानप्रदानलाई थप मजबुत बनाउन मद्दत पुग्ने विश्वास व्यक्त गरेका थिए । शाही दम्पतीले यस वर्ष युद्धमा मारिएकाहरूको सम्झनामा हिरोशिमा, ओकिनावा र इवो जिमालगायत थुप्रै आन्तरिक भ्रमण गरेका छन् ।

गत महिना बेइजिङले जापानी आक्रमण र विश्व फासीवाद विरोधी युद्धको ८०औँ वर्षगाँठको उपलक्ष्यमा सेप्टेम्बरमा भव्य सैन्य परेड आयोजना गर्ने घोषणा गरेको थियो । रासस/एएफपी

तथ्यांक, एआईको लगानीले भौतिक सम्पत्तिमा भएको लगानीलाई उछिन्यो : राष्ट्रसंघ

जेनेभा- सफ्टवेयर, तथ्यांक र आर्टिफिसियल इण्टेलिजेन्स (एआई) जस्ता अमूर्त वस्तुमा भएको लगानीमा भएको वृद्धिका कारण गत वर्ष भौतिक सम्पत्तिमा भएको लगानीलाई उछिनेको संयुक्त राष्ट्रसंघले बुधवार जनाएको छ ।

राष्ट्रसंघको विश्व बौद्धिक सम्पत्ति संगठन (डब्ल्युआईपिओ) ले पछिल्लो एक प्रतिवेदनमा भनेको छ, ‘उच्च व्याजदर र कमजोर आर्थिक पुनरुत्थानका कारण प्रभावित भएका मेसिनरी र भवनजस्ता भौतिक वस्तुमा गरिएको लगानीको तुलनामा सन् २०२४ मा बौद्धिक सम्पत्तिमा आधारित सम्पत्तिमा लगानी तीन गुणा तीव्र गतिमा बढेको छ ।’ इटालीको लुइस विजनेस स्कुलसँगको सहकार्यमा प्रकाशित उक्त प्रतिवेदनले २७ वटा उच्च र मध्यम आय भएका अर्थतन्त्रमा अमूर्त लगानी गत वर्ष वास्तविकरूपमा करिव तीन प्रतिशतले वृद्धि भई ७.६ ट्रिलियन अमेरिकी डलर पुगेको देखाएको छ । डब्ल्युआईपिओका प्रमुख डेरन टाडले भने, ‘हामीले अर्थतन्त्रको विकास र प्रतिस्पर्धा गर्ने तरिकामा आधारभूत परिवर्तन देखिरहेका छौं ।’

‘व्यवसायहरूले अनिश्चित समयमा कारखाना र अर्थव्यवस्थाको रूपमा रहचो, उपकरणहरूमा लगानीलाई सुस्त पारेका छन्, तर लगानी अमूर्त सम्पत्तिमा दोब्बर हुँदै छ,’ उनले भने, ‘यो प्रवृत्तिले नीति

निर्माताहरूमा गहिरो प्रभाव पारेको छ । अमूर्त लगानीलाई बृद्धि गर्ने वित्तपोषण गर्ने देशहरू प्राविधिक, डिजिटल र सांस्कृतिक नवीनताद्वारा सञ्चालित विश्वव्यापी अर्थव्यवस्थामा वृद्धिका लागि राम्रो अवस्थामा हुने छन् ।’ सन् २०२४ मा संयुक्त राज्य अमेरिकाले अमूर्त सम्पत्ति खरिदको पूर्णस्तरमा नेतृत्व गरेको थियो र फ्रान्स, जर्मनी, जापान र बेलायतले यस्तो सम्पत्तिमा लगानी गरेको भन्दा झण्डै दोब्बर लगानी गरेको थियो । यसैबीच स्वीडेन विश्वको सबैभन्दा अमूर्त-सम्पत्ति-गहन समयमा कारखाना र अर्थव्यवस्थाको रूपमा रहचो, यस्तो लगानीले स्वीडेनको कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (जिडिपी) को १६ प्रतिशत हिस्सा ओगटेको छ । संयुक्त राज्य अमेरिका, फ्रान्स

र फिनल्याण्डले जिडिपीको १५ प्रतिशतको तीव्रताका साथ पछ्याए । डब्ल्युआईपिओका अनुसार भारतमा अमूर्त लगानीको तीव्रता लगभग १० प्रतिशत छ जसले भारत युरोपेली संघ र जापानसहित विश्वका धेरै अर्थव्यवस्थाभन्दा अगाडि रहेको छ । प्रतिवेदनले सन् २००८ देखि २०२४ को बीचमा अमूर्त सम्पत्तिमा गरिएको लगानीले संकटको समयमा पनि निरन्तर र लचिलो वृद्धि भएको देखाएको छ । डब्ल्युआईपिओका अनुसार मूर्त सम्पत्ति लगानीका लागि यो एक प्रतिशतमात्र हो ।

सफ्टवेयर र डेटावेसले सन् २०१३ देखि २०२२ को बीचमा वार्षिक सात प्रतिशतभन्दा बढीले वृद्धि हुने अमूर्त सम्पत्ति लगानीको सबैभन्दा तीव्र वृद्धि भएको देखाएको छ । साथै,

यसले यस्तो लगानी हालको आर्टिफिसियल इण्टेलिजेन्स विकाससँग मिल्दोजुल्दो भएको र सम्भवतः प्रेरित भएको कुरा प्रकाश पारेको छ ।

एआईले पहिले नै चिप्स, सर्भर र डेटा सेण्टरसहित मूर्त पूर्वाधारहरूमा लगानीलाई बढावा दिइरहेको छ र यसले एआई प्रणालीहरूलाई प्रशिक्षित गर्न आवश्यक तथ्यांक सेटहरूजस्ता चीजहरूमा अधिक अमूर्त लगानीलाई बढावा दिन थालेको रिपोर्टले देखाएको छ । डब्ल्युआईपिओको अर्थशास्त्र र तथ्यांक विश्लेषण विभागका प्रमुख साचा बुन्था-भिन्सेण्टले भने, ‘मानिसहरू सोच्छन् कि हामी पहिले नै एआई विकासको बीचमा छौं, तर हामी वास्तवमा सुरुमा मात्र छौं ।’ रासस/एएफपी

दिल्लीमा पाँच बंगलादेशी नागरिक पक्राउ

नयाँदिल्ली- दक्षिण पश्चिम जिल्ला प्रहरीको सुरक्षा अभियानका क्रममा दिल्लीमा अवैधरूपमा बसोबास गरेको आरोपमा एक महिला ४० दिनको शिशुसहित पाँच बंगलादेशी नागरिकलाई पक्राउ गरेको प्रहरीले बुधवार जनाएको छ ।

अधिकारीहरूका अनुसार उक्त समूहलाई फरक-फरक स्थानबाट पक्राउ गरिएको थियो । सबै आवश्यक कानुनी प्रक्रिया पूरा गरिसकेपछि एफआरआरओ, दिल्लीसँग समन्वय गरी निर्वासन प्रक्रिया सुरु गरिएको छ ।

पक्राउ परेका व्यक्तिहरू उकील अमिन, अब्दुल रहिम मोहम्मद जाकिर रहेका छन्

उनीहरू शेखादी डोनिया, यात्रावाडी र हाकाका वासिन्दा हुन् । अवैध आप्रवासन रोक्न दक्षिण पश्चिम जिल्लाको क्षेत्राधिकारमा गैरकानुनीरूपमा बसोबास गर्ने विदेशी नागरिकहरूको निगरानी गर्न, एक टोली नियुक्त गरिएको छ । टोलीलाई सतर्कता गस्ती, प्रभावकारी सतर्कता सुनिश्चित गर्ने र अवैध गतिविधिविरुद्ध सक्रिय उपायहरूको बारेमा जानकारी दिइएको थियो ।

दिल्लीको क्याण्ट क्षेत्रमा केही अवैध बंगलादेशी आप्रवासीहरू घुम्दै गरेको गोप्य सूचना प्राप्त भएको मंगलवार प्रहरीलाई जानकारी भएको प्रहरीले जनाएको छ ।

गोप्य सूचनाका आधारमा कर्मचारीहरूले सन्दिग्ध व्यक्तिहरूसँग उनीहरूको कागजात मागे, र सोधपुछ गरेपछि ती व्यक्तिहरू वैध कागजातहरू पेस गर्न नसकेका र सन् २०२३ मा अवैध माध्यमबाट भारत प्रवेश गरेका अवैध बंगलादेशी आप्रवासी भएको स्वीकार गरेका थिए ।

हालै उनीहरूलाई ईंटा भट्टका मालिकले कामबाट हटाएका थिए । यसका कारण उनीहरू श्रमको खोजीमा रेलबाट दिल्ली आएका थिए । उनीहरूसँग बंगलादेशको राष्ट्रिय परिचयपत्रलगायत बंगलादेशी कागजातहरूको छायाँप्रति मात्र भएको प्रहरीले बताएको छ । रासस/एएनआई

इरानस्थित रुसी राजदूतावास पुनः सञ्चालनमा

मस्को- इरानको सुरक्षा स्थिति स्थिर भएको उल्लेख गर्दै रुसले तेहरानस्थित आफ्नो राजदूतावास सर्वसाधारणका लागि पुनः खोलिएको बुधवार जनाएको छ ।

इजरायलसँगको दुई साता लामो द्वन्द्वका क्रममा सुरक्षा स्थितिलाई मध्यनजर गर्दै रुसले तेहरानस्थित दूतावासबाट सेवा बन्द गरेको थियो । गत जुन १५ मा इजरायलले इरानको आणविक केन्द्र, सैन्य संरचनाका साथै आवासीय क्षेत्रमा अकस्मात हवाई आक्रमण चलाएपछि उक्त मिसनले कन्सुलर सेवा बन्द गरेको थियो ।

उक्त आक्रमणमा वरिष्ठ सैन्य कमाण्डर र आणविक वैज्ञानिकसहित एक हजारभन्दा बढी इरानीको मृत्यु भएको

थियो । रुसी विदेश मन्त्रालयका प्रवक्ता मारिया जाखोरोभाले नियमित पत्रकार सम्मेलनमा स्थिति ‘केही स्थिर’ भएको बताउँदै तेहरानस्थित रुसी दूतावासको कन्सुलर सेवा सामान्य अवस्थामा सञ्चालन गरिएको बताए ।

यद्यपि, उनले रुसी नागरिकलाई इरानको भ्रमण गर्दा सावधानी अपनाउन र सतर्क रहन पनि आग्रह गरेका छन् । मस्कोले तेहरानलाई महत्त्वपूर्ण सहयोग प्रदान गर्दछ तर संयुक्त राज्य अमेरिका इजरायलको बमबारी अभियानमा सामेल भएपछि आफ्नो साभेदार इरानको द्वन्द्वमा कुनै संलग्नता भने देखाएन । रासस/एएफपी

टेक्सासमा बाढीपछि १६० जनाभन्दा बढी बेपत्ता

हण्ट (संयुक्त राज्य अमेरिका)- टेक्सासमा विनासकारी बाढीपछि १६० भन्दा बढी मानिस बेपत्ता भएको राज्यका गभर्नरले मंगलवार बताएका छन् । अहिलेसम्म १०९ जनाको ज्यान लिएको यो त्रासदीबाट बेपत्ता हुनेहरूको संख्यामा नाटकीय वृद्धि भएको छ । टेक्सासका केही काउण्टीमा अचानक बाढी आएको चार दिनपछि बाँचेका व्यक्तिहरू भेट्ने आशा मिसिएको थियो र गभर्नर ग्रेग एबटले बेपत्ताहरूको सूची अझै बढ्न सक्ने चेतावनी दिएका छन् । ‘केर काउण्टी क्षेत्रमामात्रै १६१ जना बेपत्ता भएको थाहा छ,’ उनले मंगलवार गम्भीर खोजी जारी रहँदा पत्रकारहरूलाई भने, ‘त्यो सूचीमा अझ धेरै थप्न सकिने सम्भावना छ ।’

उनले यो आँकडा साथीहरू, आफन्तहरू र छिमेकीहरूले बेपत्ताका रूपमा रिपोर्ट गरेका व्यक्तिहरूमा आधारित रहेको बताए । मध्य टेक्सास क्षेत्रको ‘फल्यास फ्लड एली’ भनेर चिनिने केर काउण्टीमा सबैभन्दा धेरै क्षति भएको छ । यहाँ कम्तीमा ९४ जनाको मृत्यु भएको छ ।

यसमा कम्तीमा २७ केटी र सल्लाहकारहरू समावेश छन् । शुक्रबार बिहान सबैरे जुलाई चौथो बिदाको सुरुआत हुँदा नदीमा बाढी आउँदा उनीहरू गुआडालुपे नदीमा युवा समर क्याम्पमा बसिरहेका थिए । सयौँ मानिस सुतिरहेका बेला क्याबिनहरूलाई बगाएको थियो र पानीको धाराले क्याम्पलाई बगाएको थियो । एबटका अनुसार मंगलवार साँझसम्म

पाँच जना क्याम्पर र एक सल्लाहकार अझै बेपत्ता छन् । साथै क्याम्पसँग सम्बन्धित नभएको अर्को बच्चा पनि बेपत्ता भएका छन् । ‘हाम्रो हृदय र दिमागमा यस समुदायका मानिसहरू, विशेषगरी अझै हराएका मानिसहरूभन्दा महत्त्वपूर्ण अरू केही छैन,’ एबटले भने ।

राज्यका अन्य ठाउँमा अहिलेसम्म कम्तीमा १५ जनाको मृत्यु भएको रेकर्ड गरिएको छ । टेक्सास गेम वार्डन्सका बेन बेकरले पानी र माटोका कारण हेलिकप्टर, ड्रोन र कुकुरहरू सिम्ललित खोजी र उद्धार प्रयासहरू अत्यन्त कठिन भएको बताए ।

‘जब हामी यी उद्धार गर्ने प्रयास गरिरहेका हुन्छौं, यी ठूला थुप्रोहरू धेरै

अवरोधकारी हुन सक्छन्, र यी थुप्रोहरूमा गहिरो प्रवेश गर्न, यो धेरै खतरनाक हुन्छ,’ बेकरले भने, ‘यो अत्यन्त विश्वासघाती, समय खपत गर्ने हो । यो फोहोर काम हो, पानी अझै छ ।’

अमेरिकी राष्ट्रिय मौसम सेवा (एनडब्ल्युएस) ले मंगलवार छिमेकी राज्य न्यु मेक्सिकोको अल्बुर्कबाट १८४ माइल (२९६ किलोमिटर) दक्षिणमा रहेको सानो सहर रुइडोसोमा आकस्मिक बाढी आपत्काल घोषणा गरेको छ । अधिकारीहरूले रिपोर्ट गरे कि धेरै व्यक्ति अचानक आएको बाढीले फसेका छन्, धेरै घरमा क्षति भएको छ । एनडब्ल्युएसले रियो रुइडोसो २० फिट (छ मिटर) भन्दा बढी उचाइमा पुगेको

हुनसक्ने बताएको छ ।

वर्षाले खोजी कार्यलाई रोक्दै

विपद्को केन्द्रविन्दु हण्ट सहरमा, एएफपी टोलीले उद्धारकर्महरूलाई हेलिकप्टरहरू माथि उडिरहेको अवस्थामा भग्नावशेषका थुप्रोहरूमा खोजी गरिरहेको देख्यो । २४ वर्षीय जेभियर टोरेस आफ्ना हजुरबुबाको शव फेला पारेपछि आफ्नी हजुरआमाको शव खोज्दै हिलोमा खनिरहेका थिए । उनले नदीले बगाएका दुई बालबालिकाको शव पनि फेला पारे ।

अधिकारीहरूले आगामी दिनहरूमा थप भारी वर्षाको चेतावनी दिएका छन् । यसले खोजी कार्यलाई प्रभावित

पार्न सक्छ । यद्यपि बेकरले यसले खोजी प्रयासहरूलाई ‘नरोक्ने’ बताए ।

राष्ट्रपति डोनाल्ड ट्रम्पले शुक्रबार प्रथम महिला मेलानिया ट्रम्पसँग टेक्सास भ्रमण गर्ने कार्यक्रम छ । ‘हामीले चारैतिरबाट धेरै हेलिकप्टर ल्यायौं... तिनीहरू वास्तविक पेशेवर थिए, र तिनीहरू धेरै मानिसलाई बाहिर निकाल्न जिम्मेवार थिए,’ ट्रम्पले भने ।

यसैबीच, ट्रम्प सरकारको कोष कटौतीले चेतावनी प्रणालीलाई कमजोर पारेको र उद्धार अभियानको व्यवस्थापनलाई लिएर प्रश्नहरू बढेका छन् । कहिलेकाहीँ तनावपूर्ण प्रेस सम्मेलनका क्रममा बेकरले आपत्कालीन प्रतिक्रियाको गतिमाथिको प्रश्नलाई छोडे । ‘अहिले, यहाँको यो टोली मानिसहरूलाई घर फर्काउनमा केन्द्रित छ,’ उनले भने ।

क्लाइमेट सेण्ट्रल रिसर्च समूहका मौसमविज्ञ शेल विकलेले सुखा माटोले कम वर्षा अवशोषित गर्दा भूगोल र असाधारण खडेरीमा प्रकोपको सीमालाई दोष दिए । ‘टेक्सासको यो भाग, कमसेकम केर काउण्टी बाढीमा विशेषगरी, चरमदेखि असाधारण खडेरीमा थियो... हामीलाई थाहा छ कि मेदेखि तापक्रम औसतभन्दा माथि छ,’ विकलेले पत्रकारहरूलाई भने । संगठनका मिडिया निर्देशक टम डि लिबर्टोले राष्ट्रिय मौसम सेवामा कर्मचारी अभावले प्रकोप निम्त्याएको बताए । ‘तपाईंले त्यो अनुभवलाई प्रतिस्थापन गर्न सक्नुहुन्न,’ उनले भने । रासस/एएफपी

संखुवासभाको खाँदबारी नगरपालिका-४ अरुणथान नजिकै खेतमा धान रोपाईंमा व्यस्त किसान । यो वर्ष समयमा पानी नपदाँ रोपाईं ढिलो सुरु भएको छ । तस्विर: भविन कार्की/रासस

'करिब ९५ हजार टन मल मौज्दात'

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- कृषि तथा पशुपन्छी विकासमन्त्री रामनाथ अधिकारीले सरकारले 'अनुदानको मल वितरण व्यवस्थापन निर्देशिका, २०७७' को व्यवस्थाका आधारमा कृषकलाई अनुदानमा मलखाद उपलब्ध गराउँदै आएको बताएका छन् ।

प्रतिनिधिसभाको बुधवारको बैठकमा सांसदहरूले आकस्मिक, शून्य र विशेष समयमा उठाएको जिज्ञासाको जवाफ दिँदै हाल युरिया मलको खरिद मूल्य प्रतिकिलो ८२ रूपैयाँ र भन्सार बिन्दुको विक्री मूल्य प्रतिकिलो रु १४ रूपैयाँ रहेको बताए ।

उनले भने, 'डिएपीको खरिद मूल्य प्रतिकिलो रु १२१ र भन्सार बिन्दुको विक्री मूल्य प्रतिकिलो रु ४३ र पोटासको खरिद मूल्य प्रतिकिलो रु ६४ र भन्सार बिन्दुको विक्री मूल्य प्रतिकिलो रु ३१ रहेको छ, यसरी वर्तमानमा युरिया, डिएपी र पोटास मलमा प्रतिकिलो अनुदान क्रमशः ५८, ७८ र ३३ रूपैयाँ रहेको छ । यसवमोजिम औसतमा मलमा करिब ६६ प्रतिशत अनुदान रहेको अवस्था छ ।'

मन्त्री अधिकारीले अनुदानमा उपलब्ध गराइने मलबाहेक पनि अनुदान नभएका अन्य मलखाद पनि कृषकले खुला बजारबाट खरिद गरी प्रयोग गर्ने गरेको उल्लेख गर्दै सीमावर्ती क्षेत्रका कतिपय कृषकले अनौपचारिक रूपमा सानो परिमाणमा सीमापारी भारतीय बजारबाट मल ल्याई प्रयोग गर्ने गरेको जानकारी गराए । कतिपय अवस्थामा सिफारिसअनुसार प्रमात्रामा अनुदानको मल उपलब्ध नभए पनि खुला बजार र अन्य माध्यमबाट किनेर पनि कृषकले मल प्रयोग गर्ने गरेको उनको भनाइ छ ।

'उपलब्ध बजेटको सीमाभित्र रही अन्तर्राष्ट्रिय बजारबाट रासायनिक मलको आयात गरी कृषकलाई अनुदानमा मल उपलब्ध गराउन मन्त्रालय क्रियाशील रहेको छ, चालु आर्थिक वर्षको लागि मन्त्रालयलाई प्राप्त भएको बजेट रु २७ अर्ब ३६ करोडबाट हालसम्म तीन लाख ८१ हजार टन मल आयात गरिसकिएको र चार लाख २४ हजार टन विक्री गरिसकिएको छ', उनले भनेका छन् ।

त्यसको अलावा ५२ हजार टन युरिया र ३० हजार टन डिएपी कलकत्ता बन्दरगाह

आइसकेको वा आउने क्रममा रहेको र धान हाप्ने मुख्य खाद्यान्नवाली रहेको र धानवालीमा मलको माग र खपत सबैभन्दा बढी भएकाले जारी धान रोपाईं सिजनका लागि मलको अभाव नहोस् भनेर मन्त्रालयले आवश्यक व्यवस्था गरेको मन्त्री अधिकारीको भनाइ छ ।

उनले भने, 'यस क्रममा नेपाल भित्रिने क्रममा रहेको मलबाहेक हाल कृषि सामग्री कम्पनी लिमिटेड र साल्टट्रेडिङ कर्पोरेशनको देशभर रहेका डिपोमा करिब ९५ हजार टन मल मौज्दात रहेको छ भने देशभरका करिब ११ हजार मल विक्रेता सहकारी संस्थाले सम्वन्धित स्थानीय तहको सिफारिसका आधारमा उल्लेखित डिपोबाट दैनिक करिब २० हजार क्विन्टल (४० हजार बोरा) मल सहकारीले बुझी लीरहेका छन् ।'

खेती गरिएको वाली र मलको सिफारिस मात्रका आधारमा वार्षिक मलको आवश्यकता करिब १३ मेट्रिकटन रहे तापनि मध्य तथा उच्च पहाडमा सिफारिसअनुसार मलखाद प्रयोग कमै हुने कारण मलको प्रभावकारी माग करिब सातदेखि आठ लाख टन रहेको पाइएको मन्त्री अधिकारीले संसद्लाई जानकारी गराए ।

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- नेपाल राष्ट्र बैंक आगामी आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को मौद्रिक नीतिको अन्तिम तयारीमा छ । सरकारले वित्त नीतिमार्फत् लिएको छ प्रतिशतको आर्थिक वृद्धि र साढे पाँच प्रतिशतको वाञ्छित सीमाभित्रको मुद्रास्फीतिलाई सघाउनेगरी राष्ट्र बैंकले मौद्रिक नीति ल्याउनेछ ।

कर्जा विस्तार गर्ने, खराब कर्जा घटाउने, व्याजदर सन्तुलन, बाह्य क्षेत्र व्यवस्थापनलगायत विषय पनि मौद्रिक नीतिको प्राथमिकता रहेका छन् । आगामी आर्थिक वर्षको मौद्रिक नीतिबाट निजी क्षेत्रले राखेका अपेक्षाअनुसार यस क्षेत्रका दुई छाता संस्था नेपाल उद्योग वाणिज्य महासंघ र नेपाल उद्योग परिसंघले राष्ट्र बैंकलाई सुझाव दिइसकेका छन् ।

महासंघले अर्थतन्त्रमा देखिएको शिथिलता, वित्तीय क्षेत्रको जोखिम र अनौपचारिक क्षेत्रको ठूलो हिस्सालाई केन्द्रविन्दुमा राख्दै सुधारोन्मुख अर्थतन्त्रलाई गति दिन, निजी क्षेत्रको मनोबल बढाउन र सम्पत्ति शुद्धीकरणसम्बन्धी जोखिमलाई सम्बोधन गर्नेगरी नीतिगत सुधारमा जोड दिएको छ ।

त्यस्तै, परिसंघले न्यून बजार मागलाई उकासेर आर्थिक गतिविधि बढाउने, मौद्रिक नीतिगत अन्त्यासमा सुधार गर्ने र राष्ट्र बैंकको संरचनागत सुधार गर्नुपर्ने सुझाव दिएको छ । आगामी मौद्रिक नीतिले निजीक्षेत्रलाई लगानीका लागि प्रोत्साहित गर्ने, बजारको आत्मविश्वास उकास्ने र यसबाट नयाँ रोजगारी सिर्जना तथा बजार माग बृद्धिमार्फत अर्थतन्त्रको पुनरुत्थानमा सहयोग पुग्ने अपेक्षा परिसंघको छ ।

कर्जा पुनर्तालीकरण र

पुनःसंरचनाका लागि आगामी आर्थिक वर्षको बजेटमा राखिएको व्यवस्थालाई कार्यान्वयन गर्न मौद्रिक नीतिमा ठोस कार्यक्रम समावेश गर्न राष्ट्र बैंकलाई सुझाव दिइएको छ । यो सुविधा सबै उद्योग व्यवसायका लागि उपलब्ध गराउनुपर्ने, थप कार्यशील पुँजी प्रवाह र व्याज जरिवानामा सहूलियतको व्यवस्थालाई स्पष्ट पारी प्रभावकारी रूपमा लागू गर्नुपर्ने सुझाव दिइएको छ ।

उत्पादनमूलक, पर्यटन, निर्माण उद्योग र आवास विकास कम्पनीका लागि सरल तथा सुलभ तरिकाले कार्यशील पुँजी कर्जा उपलब्ध गराउन सहजीकरण गर्नुपर्ने, व्यवसायको प्रकृतिअनुसार चालु पुँजी कर्जाको निर्णय गर्ने अधिकार सम्बन्धित बैंक र ऋणीहरूलाई दिनुपर्नेलगायत सुझाव महासंघले राष्ट्र बैंकलाई दिएको छ ।

नेपाल सन् २०२६ भित्रमा अतिक्रम विकसित मुलुकबाट स्तरोन्नति भइसक्नुपर्ने सन्दर्भमा लघु, घरेलु, साना र महिलाद्वारा सञ्चालित निर्यातजन्य उद्योगको प्रतिस्पर्धी क्षमता कायम राख्न यस्ता क्षेत्रलाई सहूलियत कर्जा उपलब्ध गराउने नीतिगत व्यवस्थाका लागि पनि महासंघले माग गरेको छ ।

महिला उद्यमशीलता कर्जालाई उत्पादनसँग जोडेर व्याज अनुदानको व्यवस्थालाई व्यवस्थित गर्नुपर्ने र पाँच करोडसम्मको

महासंघले राष्ट्र बैंकलाई दिएको सुझावमा उल्लेख छ ।

नेपाल उद्योग परिसंघले व्याजदरलाई राष्ट्र बैंकको उद्देश्यअनुरूप अनुशासित गर्नसक्ने गरी नीतिगत दरलाई प्रभावकारी बनाउने, हाल कायम रहेको वैधानिक तरलता अनुपात (एसएलआर) घटाउने, बैंक व्याजदर निर्धारणका लागि आधार दरको विकल्प खोजिनुपर्ने, आधार दर (बेसरेट) भन्दा कममा बैंकहरूले कर्जा दिन तपाउने व्यवस्था खारेज गर्नुपर्नेलगायत सुझाव राष्ट्र बैंकलाई दिएको छ ।

त्यस्तै, मुद्दती र वचत निक्षेपमा विद्यमान न्यूनतम तथा अधिकतम व्याजदर अन्तर पाँच प्रतिशतभन्दा बढी हुन नहुने व्यवस्था हटाउनुपर्ने, व्याजदरमा पुनरावलोकन गर्दा अधिल्लो महिनाको व्याजदरभन्दा १० प्रतिशतभन्दा बढीले र एकपटकभन्दा बढी घटाउन वा बढाउन तपाउने व्यवस्थालाई खारेज गरिनुपर्ने सुझाव पनि परिसंघले राष्ट्र बैंकलाई दिएको छ ।

हाल कार्यान्वयनमा रहेको शून्य दशमलव ५ प्रतिशतको काउन्टर साइक्लिकल क्यापिटल बफर (सिसिवी)लाई स्थगन गर्नुपर्ने र प्राथमिकताप्राप्त क्षेत्रमा लगाइएको निर्देशित कर्जा (डिरेक्टेड ल्याण्डिङ) को सीमा घटाउने सुझाव पनि परिसंघबाट आएको छ ।

राष्ट्र बैंकको सञ्चालक समितिको संरचनामा सुधार गर्नुपर्ने सुझाव पनि परिसंघको छ । 'राष्ट्र बैंकको सञ्चालक समितिमा सञ्चालकका रूपमा नियुक्त गरिने सदस्यहरू पहुँचका आधारमा नभएर विज्ञताका आधारमा नियुक्त गर्न आवश्यक छ । यसले केन्द्रिय बैंकको साख र भूमिकालाई थप प्रभावकारी बनाउनेछ', परिसंघले राष्ट्र बैंकमा बुझाएको सुझावमा भनिएको छ ।

ऐनापहरामा स्काइवाक निर्माण अन्तिम चरणमा

दमौली (तनहुँ)- तनहुँको आँबुखैरेनी गाउँपालिकास्थित पर्यटकीय गन्तव्यस्थल ऐनापहरामा 'स्काइ वाक' निर्माण अन्तिम चरणमा पुगेको छ । गत जेठ दोस्रो हप्तादेखि यहाँ स्काइ वाक निर्माण सुरु गरिएकामा काम अन्तिम चरणमा पुगेको जनाइएको छ । आँबुखैरेनी गाउँपालिका-२ स्थित ऐनापहरालाई पर्यटन हब बनाउने उद्देश्यसहित स्काइ वाक निर्माण गरिएको गाउँपालिकाका अध्यक्ष शुक्र चुमानले जानकारी दिए । रु १५ लाखको लगानीमा स्काइ वाक निर्माण गरिएको र केही दिनभित्रै यसलाई व्यावसायिक सञ्चालनमा ल्याउने तयारी गरिएको उनको भनाइ छ ।

कुल ५० मिटर अग्लो र ५७ मिटर लामो स्काइ वाकको प्रत्येक पाइला बीचमा एक फिटको खाली स्थान राखिएको छ । उनले भने, 'स्काइ वाकमा हिँड्दा हरियाली, शान्त पहरा र खुला आकाशको बीचमा एक अनोठो साहसिक अनुभव गर्न सकिनेछ । सुरक्षा उपायसहितको उच्च गुणस्तरीय निर्माण भएकोले डर मान्नुपर्ने अवस्था छैन ।'

यो स्थान पछिल्लो समय पर्यटकको आकर्षणको केन्द्र बनिरहेको रहेकाले यहाँ पूर्वाधार थप गरिएको उनको भनाइ छ । स्काइ वाकले यहाँको पर्यटन विकास र साहसिक गतिविधिका लागि सहयोग पुग्ने उनले विश्वास व्यक्त गरे ।

पृथ्वीराजमार्गसँगै जोडिएको यस ठाउँ पर्यटकको घुम्ने गन्तव्यको रूपमा विकास भएको छ । सार्वजनिक विदाका दिन यहाँ आन्तरिक पर्यटकको घुईचो नै लाग्ने

गरेको छ । शनिवार यहाँ एक हजारभन्दा बढी पर्यटकको आगमन हुने गरेको आँबुखैरेनी गाउँपालिका-२ का वडाध्यक्ष आशवहादुर गुरुङले जानकारी दिए ।

हुंगामा विभिन्न कलात्मक आकृति कोरिएको यस ठाउँ पर्यटकको रोजाइमा परेको उनले बताए । उनले भने, 'गाउँपालिकाले यस ठाउँलाई पर्यटकीय गन्तव्यस्थलको रूपमा अगाडि बढाएको छ, राजमार्गसँगै जोडिएकाले पनि यस

ठाउँ रोजाइमा पर्ने गरेको छ ।'

ऐना पहराबाट गाउँपालिकाको रु ६० लाखभन्दा बढी आम्दानी गरिसकेको छ । राजमार्गको नजिकै रहेको उक्त ठाउँ पर्यटकीय स्थलको रूपमा विकास भएपछि यस ठाउँलाई थप सुन्दर र आकर्षक बनाउन उच्चान निर्माण गरिएको छ ।

यहाँ भरना भरेको ठाउँको ढुंगामा गणेशको आकृति बनाइएको छ भने भरना नजिकैको ढुंगामा आमा र बच्चा तथा परीको आकृति बनाइएको छ । तनहुँकै अग्लो महाभारत पर्वत शृङ्खला छिक्केश्वरीको फेदीमा अवस्थित सिउँडी खोलाको पानी बगेर भरनामा मिसिएको छ ।

ऐना पहरा भरनालाई व्यवस्थित बनाउन गाउँपालिकाले विस्तृत गुरुयोजना प्रतिवेदन तयार गरेको जनाएको छ । यस ठाउँलाई व्यवस्थित गर्न विस्तृत आयोजना प्रतिवेदनअनुसार रु १० करोड बजेट आवश्यक पर्छ । डिपिआरअनुसार यस ठाउँमा बुद्धको मूर्ति, रेलिङ, पार्किङलगायतका संरचना निर्माण गर्ने उल्लेख छ । रासस

बक्यौता चुक्ता गर्ने बारे

अत्यन्त जरुरी सूचना !

यस प्रभाव पब्लिकेसन प्रा.लि.द्वारा प्रकाशित प्रभाव राष्ट्रिय दैनिकमा विज्ञापन प्रकाशन गरी सहकार्य गर्दै आउनुभएका विज्ञापन एजेन्सी तथा विज्ञापनदाताहरूप्रति हार्दिक आभार व्यक्त गर्दछौं । साथै, चालु आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा विज्ञापन प्रकाशित गरेबापत हिसाब मिलान गर्न बाँकी रहेका विज्ञापन एजेन्सी तथा विज्ञापनदाताहरूलाई यही मिति २०८२ असार २५ गतेसम्म सम्पूर्ण बक्यौता चुक्ता गरी हिसाब मिलान गर्नुहुन यसै सूचनामार्फत सादर अनुरोध गर्दछौं ।

लेखा शाखा

प्रभाव पब्लिकेसन प्रा.लि.

सिफल-७, काठमाडौं, नेपाल, फोन: ९७७-१-४३७३५७७, ४५८३३६८, मोबाइल नं. ९७६९८१५४००
Email: marketing2prabhhab@gmail.com